

ปรีดี พนมยงค์

ประดัดไว้ในใจชน

ปรีดี พนมยงค์

ระดับไว้ในใจชน

PRIDI-PHOONSUK
ปรีดี - พูนสุข พนมยงค์

www.pridi-phoonsuk.org

ChangeFusion **OPENBASE**.in.th

เนื้อหาทั้งหมดใน OpenBase ถูกเผยแพร่ภายใต้สัญญาอนุญาต Creative Commons Attribution-Noncommercial-Share Alike 3.0 Unported License ท่านสามารถนำเนื้อหาทุกชิ้นไปใช้และเผยแพร่ต่อได้ โดยต้องอ้างอิงแหล่งที่มา ห้ามนำไปใช้เพื่อการค้า และต้องใช้สัญญาอนุญาตชนิดเดียวกันนี้เมื่อเผยแพร่งานที่ดัดแปลง เว้นแต่จะระบุเป็นอย่างอื่น

ปรีดี พนมยงค์

ระดับไวน์ใจชน

คณะกรรมการดำเนินงานฉลอง ๑๐๐ ปี
รัฐบุรุษอาวุโส ศ.ดร.ปรีดี พนมยงค์

จัดพิมพ์เนื่องในโอกาส
ครบรอบ ๑๐๐ ปี ชาตกาลนายปรีดี พนมยงค์ รัฐบุรุษอาวุโส
(๑๑ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๓-๒๕๕๓)

ปรีดี พนมยงค์

ประดับไว้ในใจชน

สันติสุข ไสภณสิริ บรรณาธิการ

อธิบายภาพ

ภาพปกหน้า ศ.ดร.ปรีดี พนมยงค์ รัฐบุรุษอาวุโส

สถานที่ Madurodam

De Kleinste Stad Ter Wereld, Holland

Juni 1973

ภาพปกหลัง ศ.ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์, ท่านผู้หญิงพูนศุข พนมยงค์,

ศ.ดร.ปรีดี พนมยงค์ รัฐบุรุษอาวุโส

สถานที่ บ้านอองโตนี

ฤดูหนาว พ.ศ.๒๕๑๔

ภาพประกอบ อังคาร กัลยาณพงศ์

หนังสือชุด

ครบรอบ ๑๐๐ ปี ชาตภานายปรีดี พนมยงค์ รัฐบุรุษอาวุโส

เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ ISBN 974-7962-97-7

พิมพ์ครั้งแรก ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๔๑

จำนวน ๒,๐๐๐ เล่ม

ผู้จัดพิมพ์ : คณะกรรมการจัดงานฉลอง ๑๐๐ ปี รัฐบุรุษอาวุโส

๖๕/๑ สุขุมวิท ๕๕ (ซอยทองหล่อ) เขตคลองเตย (ปณ.สันติสุข) กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

โทรศัพท์ ๓๘๑-๓๘๖๐-๑ โทรสาร ๓๘๑-๓๘๕๕

ดำเนินการผลิต : สำนักพิมพ์มูลนิธิเด็ก

โทรศัพท์ ๘๘๑-๑๗๓๔ โทรสาร ๕๒๔-๖๒๘๐

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์กึ่งหัน ๓๗๖-๒๘๖๓

จัดจำหน่าย เคสดีไทย โทรศัพท์ ๒๒๕-๘๕๓๖-๔๐

เสมือนหนึ่งลำนํ้า

มีข้อสังเกตประการหนึ่งเกี่ยวกับนายปรีดี พนมยงค์ คือ ในเวลาที่ท่านผู้นี้ถึงแก่อสัญกรรมในปี ๒๕๒๖ และในปีต่อๆ มา มีผู้นิพนธ์บทกวีถึงท่านเป็นอันมาก ทั้งที่เป็นกวีประชาชนอาวุโสอย่าง เปลื้อง วรณศิริ หรือกวีซีไรท์ และศิลปินแห่งชาติอย่าง อังคาร กัลยาณพงศ์ ทวีปวร เนาวรรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ วิสา คัญทัพ คมทวน คันธนู รวมทั้งคนรุ่นใหม่ในวงการกวีอย่าง นายประกาย ปรัชญา และ เนินชัน เป็นต้น

ที่สำคัญคือ มีกวีสมัครเล่นมากหน้าหลายตาปรากฏตัวออกมา ทั้งที่มีนามและนิรนาม ในจำนวนนี้ที่คาดไม่ถึงก็มี สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (วาสน์ มหาเถระ) อดีตสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก รวมอยู่ด้วย

ในแผ่นดินนี้ จะมีสามัญชนที่สิ้นอำนาจวาสนาสักกี่คน เมื่อวายุชนม์แล้วมีคนรุ่นหลังรื้อยรสบทกวีแซ่ซ้องสดุดีให้มากมายถึงเพียงนี้ และทำไมจึงต้องเขียนเป็นบทกวี? นอกเหนือจากบทความเป็นอันมาก ซึ่งมีผู้เขียนถึงนายปรีดี

พนมยงค์ ตอบได้ว่า เพราะชีวิตของนายปรีดี พนมยงค์
เป็นชีวิตของรัฐบุรุษอาวุโสผู้อาวุโส

ทั้งที่ท่านผู้นี้มีฐานะสำคัญทางประวัติศาสตร์การเมือง
ในระดับเดียวกับรัฐบุรุษของเอเชียและของโลกท่านอื่นๆ เช่น
ดร.ซุนยัตเซน เหมาเจ๋อตง โฮจิมินห์ เนรูห์ เป็นต้น ชีวิต
ของมหาบุรุษผู้ร่อนเร่พเนจรนี้เองที่สร้างความสะเทือนอารมณ์
ให้แก่ผู้รักสัจจะ เกิดแรงบันดาลใจพรรณนาเป็นบทกวี เพื่อ
สะท้อนความรู้สึกบางอย่างที่บรรยายในบทความไม่ได้ เช่น
บางบทของวิสา คัญทัพ ที่ว่า

๑ มีก็เหมือนไม่มีประวัติศาสตร์
พลิกหน้าไหนก็ผิดพลาดเสียทั้งนั้น
เฉพาะตอนต้องกำหนดบทสำคัญ
ดำเป็นขาว, ขาวพลัน-เป็นดำไป

ขนาดอดีตประมุขของคณะสงฆ์ไทย ยังทรงมีพระปณิธานว่า

๑ คนดีโยมดีต่อม	ดูดี กันพอ
ดีแต่คอยจับที่	ทำร้าย

ทำไมโลกียชนจึงจะอดตัดพ้ออย่างมีอารมณได้เล่าว่า

๑ พ่อภูชาติแต่ไยพ่อไกลชาติ
บ้านเมืองนี้วิปลาสหรือโดน

อย่างไรก็ตาม แม้บทกวีเหล่านี้จะแสดงออกอย่างมี
อารมณ์ไปบ้างก็ตาม แต่ก็ได้แสดงสถานะความสำคัญของ
นายปรีดี พนมยงค์ อย่างมีข้อมูลและมีเหตุมีผลอย่าง
ชัดเจน ที่สำคัญคือ บทกวีเหล่านี้ได้สะท้อนให้เห็นว่า
นายปรีดี พนมยงค์ ยังเป็น “รัฐบุรุษในดวงใจของประชาชน”
(Stateman of Heart) ไม่เสื่อมคลาย เข้าทำนอง “แม้จะ
ถูกบิดเบือนอย่างไร ใครก็รัก”

หนังสือเล็กๆ เล่มนี้เป็นการคัดเอาตัวอย่างของบทกวี
จำนวนหนึ่งที่เขียนถึงนายปรีดี พนมยงค์ ซึ่งทั้งหมดเคย
ได้รับการตีพิมพ์ในหนังสือ “มิตรกำสรวล” (พ.ศ.๒๕๒๖)
หนังสือ “วันปรีดี พนมยงค์” ๑๑ พฤษภาคม ในปีต่างๆ
และอื่นๆ โดยใช้ชื่อใหม่ว่า “ปรีดี พนมยงค์ ประดับไว้ในใจ
ชน” อันเป็นวลีที่หยิบยืมมาจากบทกวีของ “เงินชัน” นั่นเอง

เชื่อว่า นับแต่นี้ นายปรีดี พนมยงค์ จะมีใช้เพียงรัฐบุรุษใน
ดวงใจประชาชนเท่านั้น แต่ยังเป็นรัฐบุรุษแห่งชาติสมกับ
คุณูปการอันใหญ่หลวงที่ท่านได้สร้างไว้ให้แก่บ้านเมือง

การที่รัฐบาลไทยได้เสนอชื่อของนายปรีดี พนมยงค์
ต่อองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ
(UNESCO) เพื่อประกาศเป็นบุคคลสำคัญระดับโลก ใน
วาระชาดกาลร้อยปีของท่านผู้นี้ ซึ่งจะมีขึ้นในปี ๒๕๔๓ จึง
เป็นนิมิตหมายสำคัญ ซึ่งมีใช้เพียงเป็นเกียรติแก่นายปรีดี
และสกุลพนมยงค์เท่านั้น แต่จะเป็นเกียรติศักดิ์ศรีแก่คน
ไทยทั้งชาติ ว่าแผ่นดินนี้ยังมีรัฐบุรุษสามัญชนผู้มีอุดมการณ์
ยิ่งใหญ่ทัดเทียมกับรัฐบุรุษระดับโลกทั้งหลาย

สันติสุข โสภณสิริ
บรรณาธิการ

สารบัญ

ชุดี สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (วาสน์ มหาเถระ)	๑๕
"โตม" คือนานปริตี พนมยงค์	
เปลื้อง วรรณศรี	๑๖
แต่นานรัฐบุรุษอาวุโส	
อังคาร กัลยาณพงศ์	๒๐
คนดีศรีอยุธยา	
ทวีปวร	๒๓
วิญญานนานปริตี	
เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์	๓๒
ปริตี พนมยงค์ ยงยืน	
เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์	๓๔
ปริดาลัย	
เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์	๓๖
รัฐบุรุษอาวุโส ปริตี พนมยงค์	
วิสา คัญทัพ	๓๘
นี่คือเรื่องคนดี	
วิสา คัญทัพ	๔๐

ท่านมิใช่เสาเอกจะอวดอ้าง	
วิสา คัญทัพ	๔๗
แต่รัฐบุรุษ	
คมทวน คັນธนู	๔๘
ห้ำหั่นบี บักดีศรี เสรีไทย	
อาทิตย์ ธรรมรังสรรค์	๕๒
บุรุษรัตนสตะมะฉนนำ	
ภาสกร มหุดิฏกษ	๖๖
ท่านผู้นั้นคือใคร คนไทยต้องไม่ลืม	
พันธุ์ระพี	๗๘
ทุกขุนเขาแตกพร้อยด้วยรอยปริ	
นเรศ นโรปรกรณ์	๘๕
อาลัยอาจารย์ปรีดี	
เดินชัน	๘๖
คารวะ “ท่านปรีดี พนมยงค์”	
ประกาย ปรัชญา	๘๘

พื่อนำชาติด้วยสมองและสองแขน	
พรรคแสงธรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	๙๐
เป็นคนดีที่ไทยไม่ต้องการ	
“วิ” ไทยรัฐ	๙๑
ไ้อัประชาธิปไตยใครเริ่มก่อ	
นักเรียนไทยในฝรั่งเศส	๙๒
รัฐบุรุษจักตื่นมา	
ชาวธรรมศาสตร์ในฝรั่งเศส	๙๓
ฝากร่างไว้ในชาติไทยนิรันดร์นิจ	
ธำรง บัณฑิต	๙๕
พื่อก่อร่างสร้างฐานระบอบใหม่	
จากหนังสือ “วันปรีดี พนมยงค์”	
๑๑ พฤษภาคม ๒๕๓๐	๙๘

ชุด

๑ คนดี ไยมีด้อม	ดูดี กันพอ
ดีแต่คอยจับที่	ทำร้าย
ร้ายน้อยกลับทอยทวี	ถวิลเพิ่ม มากนา
หรือมีผิดคิดป้าย	โปะร้อนช้อนสุ่ม

๑ ดีชุมเช่นนี้ขาด	คุณงาม
ดีแต่ก่อชั่วลาม	เลอะเปื้อน
ดีจริงส่งเสริมความ	ดีทั่ว กันแะ
ดีท่านดีตนเอื้อน	ออกอย่างสร้างดี

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม
กรุงเทพมหานคร

“โตม” คือ ท่านปรีดี พนมยงค์

๑ “โตม” คือท่านปรีดี พนมยงค์
สูงส่ง, ฉลาด, ช่าง, หาญกล้า
ท่านอุทิศทุกอย่างตลอดมา
เพื่อชาติเพื่อประชาชนไทย

๑ ลูก^(๑) เมีย^(๒) ดิดคูกดิดตะราง
ท่านต้องนिरาสร้างภัยใหญ่
สามสิบกว่าปีที่จากไป
ดวงใจท่านมิได้เปลี่ยนแปลง

๑ หานักสู้แต่ปากไม่ยากหา
แต่นักสู้ที่ศรัทธากล้าแกร่ง
ยากหา ยากเห็น ยากแสดง
ท่านเลิศเจิดจรัสแพ่ง^(๓) อนันต์

(๑) คุณปาล (๒) ท่านผู้หญิงพูนศุข

(๓) แพ่ง (อีสาน) = สูงค่า, งดงาม, หวงแหน

- ๑ เกียรติประวัติ ลัจจา คำ และคุณ
เด่นอดุลย์คูไทยใหญ่มหันต์
ปรีดี พนมยงค์ คงนิรันดร์
ก็วันก็เดือนก็ปี....ไม่มีจาง!
- ๒ “เจ้าพระยา” คือไทยอันไพศาล
แต่โบราณร่วมใจไทยสร้าง
สืบทอดธรรมที่ถางทาง
อธิปไตยไม่รู้ร้างรู้โรยรา
- ๓ เลือดหลังโลมชีพโถมเข้าทุ่มทับ
แสนศพคนน่านับทวยไทยกล้า
ทวยไทกลั่นมันมนัสสูงศรัทธา
ให้ไทยรุ่นต่อมาได้เป็น “ไท”
- ๔ พ่อขุนรามฯ นารายณ์ นเรศวร
ตากสิน ฯลฯ แต่ละล้วนยศยิ่งใหญ่
อีกปรีดี “รู้ธ” ผู้กู้ไพร่
ท่านนำ “เสรีไทย” กู้แผ่นดิน
- ๕ อันผู้นำเมื่อต่างยุคสมัย
ประวัติศาสตร์ย่อมกำหนดให้ต่างกันสิ้น
แต่ทุกท่านคือธงชัยด้านไพริน
กอบกู้รณินทรให้ดำรง

๑ “ทำพระจันทร์” คือนักศึกษา

วันนั้น วันต่อมาได้ต่อสู้

วันนี้ - สืบสนจนประตุ

วันหน้า - คงรู้ทิศทางเดิน

๑ ปัญญาชนมิใช่ปัญญาโหด

ต้องมี “พระ” มาโปรดจึงเหาะเหิน

เรื่องจะหยุดยุติมิมอง เมิน -

“ชาติ” “ประชา” ยับเย็นไม่ย่อยก

๑ ปัญญาชนมิใช่ปัญญาชั่ว

ขายตัวขายวิชาเงินตราปาก

ปัญญาชนเลิศค่าเทิดสารก

คือเพชรอุปถัมภกเพื่อยก “ไท”

๑ ถ้าชาติขาดผู้นำ = “โคม” ที่เด่นค่า

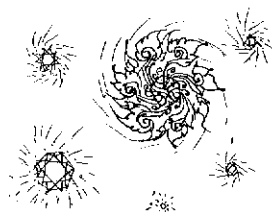
ถ้า “เจ้าพระยา” จับเจ้าไม่เอาไหน

ถ้าปัญญาชนคือ “สมอง” เป็นหนองใน^(๔)

ชาติไทยก็ย่อยยับอัปรา

(๔) ความคิดหรือมันสมองพิการในหลายๆด้าน
ไม่คิดต่อสู้เพื่อแก้ไขปัญหาชาติบ้านเมือง

๑ ขอ ท่านปรีดี พนมยงค์

จงเป็นแบบอย่างทางคุณค่า
แก่ลูกหลานไทยทั่วชั่วกาลปา
เป็นมาตราวัดราคาค่าของคน

๑ “.....เหลือ้งของเราคือธรรมประจำจิต

แดงของเราคือโลหิต.....” อันเข้มขัน

ไทยเอ๋ย.....ไทย! ถ้า ประชาชน -

เหมือนท่านปรีดีหลายคน ไทยไม่พัง! ๑๗—

เปลื้อง วรรณศรี

เปลื้อง วรรณศรี กวีและนักเขียนกวีหน้าคนสำคัญองค์หนึ่งใน
ทศวรรษที่ ๒๔๕๐ เปลื้อง วรรณศรีเริ่มเข้าสู่รั้วมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์
และการเมืองในปี ๒๔๔๖ โดยเริ่มเข้ามาศึกษาในชั้นเตรียมปริญญาในรุ่นที่ ๕
หลังจากนั้นก็ขยับขึ้นไปศึกษาในหลักสูตรธรรมศาสตร์บัณฑิต ผลงานของเขา
เริ่มทยอยตีพิมพ์ออกมาให้เป็นที่รู้จักกันในช่วงทศวรรษที่ ๒๔๕๐ โดยส่วนใหญ่
จะตีพิมพ์อยู่ตามหนังสือพิมพ์รายวัน ผลงานของเปลื้องที่รู้จักกันดีสำหรับชาว
ธรรมศาสตร์ ที่รจนาขึ้นเพื่อสนับสนุนนักศึกษา มธก. คัดค้านอำนาจเผด็จการ
หลัง ๘ พ.ย. ๒๔๕๐ ก็คือบทกวีที่ว่า “ถ้าขาดโดม...เจ้าพระยา...หัวพระจันทร์
ก็ขาดสัญลักษณ์พิทักษ์ธรรม” อันเป็นมรดกที่ชาวธรรมศาสตร์จดจำกัน
เสมอมา - บทกวีชิ้นนี้คัดจากหนังสือ ๕๐ ปี ธรรมศาสตร์

แต่ท่านรัฐบุรุษอาวุโส

๑ อโหโออนามฤตยู

จุ่ปรหล้ามาแล้ว

ซึ่งบุชเนียบคุดลแก้ว

แววรุ่งรัตนาคาชาติไทย

๒ ๕พณฯ ท่านปรีดี พนมยงค์

องค์กายทิพย์สถิตสวรรคชั้นไหน

ณ ชั้นนั้นเทวหาโคกาลัย

ม้วยสมัยก็ไม่ม้วยอัญชลี

๓ น้อมมิ่งขวัญกตัญญูกู้กล้า

นิमितปัญญาเลิศประเสริฐศรี

บูชาคุณค้ำอัมตะความดี

คู่ปฐพีน้ำฟ้าบารัรมะไป

๕ สยามพินคินสิทธิ์อิสระเสรี
มือธิปไตยจริงอันยิ่งใหญ่
เพราะท่านแก่นริสสัญญาไทย
แจ่มใสวิเศษสุขทุกวิญญาณ

๕ ปราชญ์เปื่องเลื่องลือเกียรติยศ
อุโฆษหมดทั่วหล้ามหาสถาน
เอกราชชาติย่อยยับอัปราคาณ
ท่านกู้สถานการณ์ไว้จับใจ

๖ รัษฎะวิสุทธิศรีชีวิต
แวววอดกลางดวงใจแห่งสมัย
เสมอบุหงาหอมอ้อมทุกขวัญไทย
เร่งแรงใจถึงชัยอุดมการณ์

๖ แผ่นดินสิ้นคนดีศรีอยุธยา
ยากจักหาตราบฟ้าอวสาน
วิปโยคยุคมืดทมิฬมาร
นานสุดนานทรมานชาติอนาถนัก

๖ สิ้นท่านสิ้นหวังหมดขลังแล้ว
ลับบุรุษแก้วที่กู้เกียรติศักดิ์
เผด็จการจะผลาญชาติที่รัก
จมปลักงับ้าแต่อาดูร

๑ ราวเอกรุ่งดาราธาระยาระยับ
มาดิงดับผลิกรุ่งวาวสูญ
สะเทือนใจไหวหวั่นไว้เทอดทูน
คำมณุษย์แท้นพิชอนิจจ

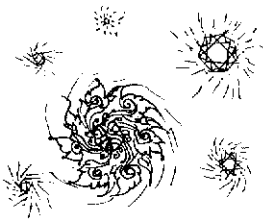
๑๐ ขออำนาจพระศรีรัตนไตร
โอมอวยสิทธิชัยวิเศษขลัง
ให้ท่านผ่านมิตติพิภย์จีรัง
ยังยืนอยู่คู่ฟ้าดินเทอญ 7๕๐๗

อังคาร กัลยาณพงศ์
ศุกร์ที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๒๖

ค น ดี ศ รี อ โ ย ธ ย า

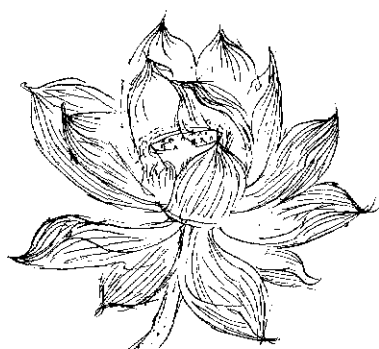
๑ ศรี-สิทธิ์อิสราภาพ เอิบอาบชาบวิญญาน
ถิ่นทวยหาญเหิมชัย กำเนิดไทยไกรกิตต์
คู่ชีวิตคู่ชาติ สืบสามารถสร้างเมือง
เรื่องรุ่งฤทธิ์อิสระ พิริยะยรรยง
ธำรงไทเทิดสถิต หวังในสิทธิ์เสรี
สมศักดิ์ศรีมานุษย์ อันเอกอุตม์อำนรรคม
สมศรีศักดิ์ชาติไทย ยุคสมัยโลกพัฒนา
มหาธาราท่วมภพ สาดทำนบแนบอดีต
ปรากฏการกิดพัฒนา รัฐประชาธิปไตย
อันก้าวไกลในโลก อูชาโยคยาตรเยื่อน
สุดบิตเบียนเพื่อนผืน ยั่งยืนวันเด่นชัด
อุดมทัศน์ทอหาบ อิ่มเอิบอาบอาณา
เบิกมรรคาแผ้วภพ ผู้ชูคบเพลิงชัย
สาดส่องในเสียมรัฐ แสนสามารถกาจกล้า
หาญอีกทำฟ้าดิน ปรากฏหินโหดหัน
จากเมืองบรรพ์เบียนบร ฤาโยกคลอนศรัทธา

รัฐประชาธิปไตย สร้างสรรค์ในสุพรรณภูมิ
เปิดปุมปาฏิหาริย์ มหาบุรุษชาญเชี่ยวชาญ
เทิดทูนสิทธิ์เสรี เลือดแห่งศรีอยุธยา
ทรงศักดิ์เทิดอุทิศ ชีวิตอภิวัดแห่งชาติ
เพื่อทวยราษฎร์ทรงสิทธิ์ เป็นเอกอิสรชน
แผ่เมตตาสุดมกการณ ฝันวันวานกลับกลาย
ทุกสิ่งหมายจริงแท้ แม้ผู้ฝันอันตราย
เหงือเนตรพรายเผือดจิต อิสรชนทนทุกข์
คุกคือบ้านบานเบิก เด็กเสรีศรีสิทธิ์
จักสัมฤทธิ์ดั่งฝัน ก้าวทันเทียมยุคสมัย
ไทยจักเดินรุดหน้า เสรีภาพผ่องกล้า
สฤษดิ์ได้ดุษประสงค์ โสดีเถอญ

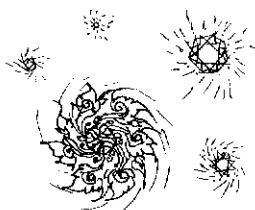
๑ จารพจนจาริกถ้อย	สถิตชัย
ปักหลักประชาธิปไตย	แต่นี้
เลือกตั้งเริ่มแรกไพท	ทวยราษฎร์
ปฐมบทกำหนดชี้	ชเยศลำนานามัย
๑ สดัมภ์ชัยไกรเกริกถ้วน	ธรรานันท์
ธรรมศาสตร์นามสถาบัน	เบิกฟ้า
ผองพิทยประสิทธิ์สรรพ	อนุศาสน์
อภิสิทธิ์สืบเจ้าข้า	ข่มคำควรสลาย
๑ หมายไทยมวดยากร	เอนกนันต์
โอกาสทัดเทียมทัน	ท้าวหน้า
เรียนวิทย์สฤษดิ์สร้างสรรค์	ศรีสิทธิ์ เสมอเฮย
อุปถัมภ์รัฐทำ	ถ้อยผู้เผด็จการ

๑ เอกราชศาลสมหมาย	สัญญาหลายหลากแก่
ตะวันตกเอาเปรียบแท้	ประทักษิณเกียรติไกร
๑ เพื่อไทยทัดเทียมทัน	สืบสัมพันธ์วิเทศถ้วน
อธิปไตยไทยเทิดล้วน	ล่วงได้ประดามี
๑ คนดีศรีอยุธยา	เห็นเหตุไทยอยู่ล้ำ
ปกครองปฏิรูปกล้า	ประกฤตเบื้องเทศบาล
๑ ราชูปการอาธรรม์	ราษฎร์เนืองนิตย์เดือดร้อน
มีจนเสียเท่าสะท้อน	ทุกข์ทันทนประดัง
๑ คลังเล็กเพิกฟ่องภาร	อากรมหรสพสร้าง
เหล้าบุหรี่ย่ำระอ้าง	อชีกถ้วนธนาคม

๑ บรรลุสมปณิธาน นิติการกฐาติ
ไทยรัฐผองาดสากล หากสับสนทิศทาง
อาจขวางทั่วประเทศไทย ขุนศึกใหญ่ทะเยอทะยาน
เคยรอนราษฎรกลางเมือง นามประเทืองผู้พิชิต
กำเริบจิตเหิมหาญ เผด็จการฟูเฟื่อง
ลือเลื่องทั่วราชธานี มุสโสลินีต้นแบบ
ฮิตเลอร์แยบยลทมิฬ โหดห่ามหินถึงไทย
เหลิงโซคชัยสุขเกษม อิมเอมล้ำแดงเดช
ฝรั่งเศสแพ้งสงคราม คึดควรหยาบพาคลัง
ไปคึดหลังคึดหน้า ถึงทลายท้าวก็กก้อง
เรียกร้องดินแดนคืน หยิบยื่นโอกาสงาม
มือที่สามแทรกแซง แผลงเดชซามูไร
สงครามใหญ่ยาตรามา ครานี้ไซ้ไรไปสู้
ไปคึดกฐาติไทย ผักไผ่ข้างญี่ปุ่น
เป็นสมุนกลับบังอาจ ถึงประกาศสงคราม
ผลีผลามบ้าเกินคน ทางอับจนยิ่งแล้ว
ไ้อ้อนาถชาติทะเกล้า กลับสิ้นสมองตัน เติลิดเหย

๑ คีนวันอันทุรกรรมกระหน่ำภาวะประลัย
 ญีปุ่นพิชิตไทย ทุเรศ
 ท่านผู้นำรียาเผยอคุณะพิเศษ
 โอหังเพราะคลังเดช ประดา
 ชาตไทยไกรเกียรติมองผยองประหลุมหา
 อำนาจประกาศกล้า พิกุล
 แท้ทวยราชฎีรลีอนาถประดาษทุชะผจญ
 เหมือนตกนรทนต์ ประทุษฐ์
 เพลิงรบกลบธรณีเทวีภยะมิหยุด
 ศิลทราชมสยามทรุด สดุด
 ญีปุ่นปล้นธนทรัพย์ประกบกลีอดุล
 ถดถอยจะสิ้นทุน อุทิศ
 เสื่อมเกียรติเสื่อมสิริศักดิ์อะดักเพราะทุจริต
 ธรรมพ่ายขยายพิษ พิสัย
 หัฟต่างชาติก็ผองาดสง่าปฐวิไทย
 แท้ทาสอนาถใจ ประจาน

๑ ยามเกิดวิฤตติการ	เพลิงรุทรรำบาญ
ทดสอบศักยภาพผู้นำ	
ไชยยอมสยบต่อเวรกรรม	จนจิตจองจำ
กัมกราบดัสกรบงการ	
จอมพลเกริกไกรไพศาล	หดห้วงเคยหาญ
ผู้นำนักตามหามิตร	
ผู้นำพลเรือนใครคิด	อุทิศชีวิต
กอบกู้เอกราชชาติไทย	
รวมผู้รักชาติกาจไกร	สร้างเสรีไทย
เพื่อไทยคงไทสถิตฟ้า	
คนดีสืบศรีอยุธยา	นามเทิดศรัทธา
หลวงประดิษฐ์-ปรีดี พนมยงค์	
ป็นประชาธิปไตยเที่ยงตรง	นิติรัฐดำรง
นามคงคู่ชาติธวัชชัย	

๑ โลกสร้างสรรค์

มหาบุรุษมิ่งขวัญของยุคใหม่
 ทุ่มอุทิศชีวิตหวังทั้งกายใจ
 ประเทศชาติเหนืออื่นใดในโลกนี้
 เพื่อบรรลุอุดมการณ์การอภิวัฒน์
 เสรีภาพรุ่งจรัสไทยน้องพี่
 สมภาพผ่องผุดผุดยินดี
 ภราดรพรฤดีประทับใจ
 ทองคำแท้บริสุทธิ์แสนผุดผ่อง
 เพลิงแผดเผาประกายก้องยิ่งสูงใส
 ศัตรูร้ายหมายพิฆาตอนาใจ
 กิ่งชีวิตลิ้มในต่างแดน
 ทานกู้คืนผืนแผ่นดินถิ่นนามไทย
 กำจัดภัยอริราชชาติหวงแหน
 ที่ผืนน้อยน่านาต้องขาดแคลน
 สุดยากแค้นท่องไปในโลกา
 มิตรประเทศมากมวลล้วนยกย่อง
 เสียงแซ่ซ้องร้องรัฐบุรุษสุดสรรหา
 ไทยอาเพศเลศกลชี้ชะตา
 ได้อัฐิกลับมาสุดอาลัย
 หกลีบปีบดนี้ไทยทั้งชาติ

ผลิตผู้นำสามารถมีหน้าไหน
ผู้เลิศล้ำนิติธรรมผ่องอำไพ
เกียรติเกริกไกรรัฐบุรุษเอกอุตตม
“ปรีดี พนมยงค์” คงนามมัน
เป็นมิ่งขวัญประชาธิปไตยไพสิฐสม
สัญลักษณ์นิติรัฐอุบัติชม
นามนิยมเชิดชูคู่แผ่นดิน
หากโลกนี้มีธรรมเป็นอำนาจ
อธรรมผองพลันพินาศประลาตสิ้น
เมื่ออาทิตย์สัจธรรมค้ำแผ่นดิน
นาม “ปรีดี” ยลยินชั่วดินฟ้า ๑๗

ทวีปวร

จากหนังสือ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๓๖

วิ ญ ญ า ณ ท าน ป ร ี ดี

๑ วิ ญ ญ า ณ ท าน ป ร ี ดี พ น ม ย ง ค์

คือธรรมาจักรศักดิ์สิทธิ์

คือโตมดำรงค์ดวงความคิด

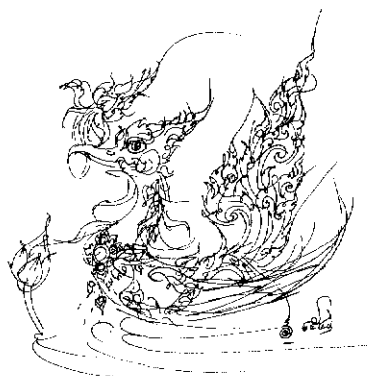
เกิดสถิตสังขารม...ถาวร

๑ ท าน ผู้ ป ระ ศ า ส น์ ก าร ธ ร ร ม ศ า ส ต ร์

ประกาศเป็นเกียรติศรีอนุสรณ์

สิทธิประชาธิปไตยไม่ขาดตอน

ยังกำจรแกใจผู้เฝัธรรม

๑ ทานก้าวสู่ความตายอันไม่ตาย
เสรีภาพผ่องคลายจักฉายฉ่ำ
ส่องแผ่นดินกันดารอันมืดดำ
ประวัติศาสตร์จะจดจำเป็นตำนาน

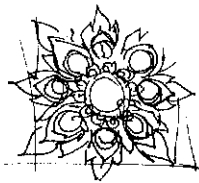
๑ เปิดหน้าประวัติศาสตร์ประชาสิทธิ
จงจิตจรดจิตสืบผะสาน
จงเจตน์สืบเจตนาการ
การวะท่านปรีดี พนมยงค์ ๑—

เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์

๓ พฤษภาคม ๒๕๖๖

ป ร ี ดี พ น ม ย ง ค์ ย ง ย ี น

๑ ทานคือเมล็ดข้าวของแผ่นดิน
จากท้องนาสู่ธารินไม้สนสมัย
คือความงอกงามอำไพ
เลือดเนื้อเชื้อไขของชาวนา

๒ เลี้ยงคนเลี้ยงค่าน้ำมนุษย์
ก้าวรุดก้าวลำน่าน้ำ
เพื่อคนที่จะเติบโตมา
เดินตามมรรคาคลองธรรม

๓ บัญญานำคนพ้นทุกข์
ถึงคราวทวยะก็ถูกย่ำ
ปัญญาของแผ่นดินสีดำ
จ่อมจมจองจำจำเ

๑ คนดีก็คนต้องทนทุกข์
คนทรมานเสวยสุขสรวลเส
สับปลับสับสนปนเป
เจ้าเล่ห์เพทุบายร้ายคัมภีร์

๑ เมล็ดข้าวไกลลานไกลบ้านเกิด
ประเสริฐสูงส่งศักดิ์ศรี
ลมหอบข้าวหอมพร้อมพลี
ปรีดี พนมยงค์ ยงยืน

๑ รัฐบุรุษอาวุโส
แผ่นดินไทยไม่โตแต่เต็มต้น
ข้าวงอกออกรวงร่วงพิน
ครั้นครั้นบุญูปการท่านปรีดี

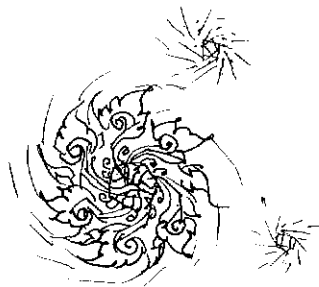
เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์
สยามใหม่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๒๖

ป ร ี ตา ลั ย

๑ เต็ดดอกหางนกยูงมาหนึ่งดอก
งดงามราวจะบอกถึงความหมาย
กระพุ่มซ่อเชิงชั้นหลั่นเรียงราย
สร้อยสายศักดิ์สิทธิ์แก่ศาสตรา

๑ คือศาสตร์แห่งธรรม, ธรรมศาสตร์
ประกาศปรากฏแก่โลกหล้า
ความเที่ยงแห่งยุติธรรมมา
คำฟ้าคำดินนิรันดร์

- ๑ โลกนี้ดำรงอยู่ด้วยขัดแย้ง
เปลี่ยนแปลงเป็นไปไม่หยุดหย่อน
สิ่งที่ดีกว่าย่อมถาวร
สิ่งที่ลวงหลอนย่อมศูนย์ลပ်
- ๑ ได้ดัดดอกหางนกยูงมาหนึ่งดอก
บ่งบอกตำนานขานขับ
กราบแทบแทบเท้าทอดประทับ
ประดับลานปรีดี ปรีดาลัย ๑๗

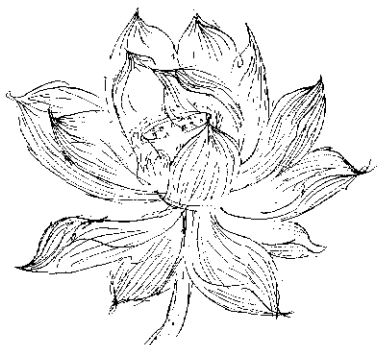
เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์
๑๑ พฤษภาคม ๒๕๒๖

รัฐบุรุษอาวุโส ปรีดี พนมยงค์

๑ มีก็เหมือนไม่มีประวัติศาสตร์
พลิกหน้าไหนก็ผิดพลาดเสียทั้งนั้น
เฉพาะตอนต้องกำหนดบทสำคัญ
ดำเป็นขาว, ขาวพลัน-เป็นดำไป

๑ ไม่รู้ใครต่อสู้กอบกู้ชาติ
ไม่รู้ใครขายเอกราชอันยิ่งใหญ่
ไม่รู้ใครรักประชาธิปไตย
ใครทำลายถวายให้เผด็จการ

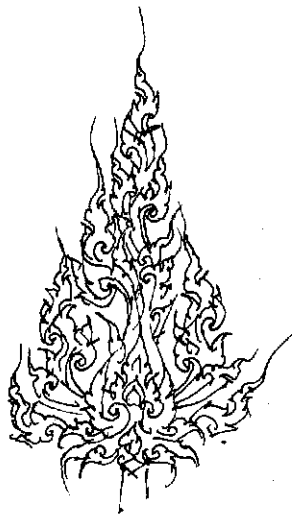

๑ มากอนุสวารี มีให้เห็น
ก็ชื่นชมเข้าเย็นเวลาผ่าน
แต่พิเคราะห์เจื่อนำแห่งตำนาน
กลับต้องถอนใจสะท้อนทุกทีไป

๑ ประเทศไทยในรอบหนึ่งร้อยปี
นานครั้งบังเกิดมีแผ่นดินไหว
ชะรอยแตกแยกขยับรับศฟใคร
รับศฟรัฐบุรุษไทยผู้เที่ยงธรรม

วิสา คัญทัพ

นี่คือเรื่องคนดี

๑ ย้ำไว้กลางใจให้จำ

ให้น้อมให้น่า

จากนี้ช้วนตาปี

๒ นี่คือเรื่องดีคนดี

นานนานจะมี

มาให้เราได้จดจำ

๓ แล้วจึงเริ่มร้อยถ้อยนำ

ด้วยกาพย์สืบทคำ

เรียกชื่อฉบับบทไทย

๔ แม่เอยวาริพิไล

ลอยเรียวเอื่อยไหล

พาเอาอังคารไปลงทะเล

๕ เกลียวคลี่นกวัดไกวคล้ายเปล

เอเอเอเอ

กล่อมเหโหยหวลชวนฟัง

๖ เมื่อยามที่ชีวิตยัง

เหมือนนกไรรัง

ร่างเรือนไร่บ้านซานชม

๗ คนคอยให้คิดอันคม

กลับคืนชื่นชม

ให้ต้องตกตรมตรอมตาย

๘ คนคอยให้ความคลี่คลาย

เพื่อคนมากมาย

กลับหมดความหมายเคยมี

๙ คนเคยสร้างทำความดี

กลับซำยายี

ให้อยู่ให้ยับอัปรา

๑๐ แลครั่งเมื่อคราวถึงครา

ดับสิ้นชีวา

กลับพลัดแผ่นดินสิ้นบุญ

๑๑ เปลวไฟเผาผู้มีคุณ
เสียจนเป็นจุณ
คงเหลือแต่ธูลีอังคาร

๑๒ เก็บเอาอิฐจากสถาน
ฉาปนกิจการ
กลับบ้านจากแดนแสนไกล

๑๓ ขวัญเอยมิ่งขวัญแห่งไทย
มิจางจากใจ
น้อยหนึ่งแม่เพียงนาที

๑๔ หนึ่งนั้นเกิดท่านปรีดี
เป็นเทียนแห่งวิถี
ที่ช่วยส่องชี้อ่องทาง

๑๕ ทางนั้นจากฝันเลื่อนกลาง
เป็นบันไดวาง
ให้คนได้ย่างเหยียบไป

๑๖ เป็นทางแห่งประชาธิปไตย
เป็นน้ำดับไฟ
ผู้เริ่มก่อการนานมา

๑๗ เขียนไว้ว่าเดือนพฤษภา
จึงได้กลับมา
ยังบ้านอยุธยายามเยาว์

๑๘ เขียนไว้ว่าปีสองเก้า
ปีที่เสือเศร้า
ปีที่รานร้าวลำเค็ญ

๑๙ เค้าโครงเศรษฐกิจคิดเห็น
แจ่มแจ้งประเท็น
แต่โดยเดียวดายสายลม

๒๐ ยามนี้เศรษฐกิจเงื่อนปม
ยิ่งแก้งจม
ชาวนาระทมชมชาน

๒๑ คิดถึงท่านผู้ประศาสน์การ
ได้โปรดประศาสน์ทาน
ให้ไทยได้รอดปลอดภัย

๒๒ มือพนมบูชาอาลัย
บูชาด้วยใจ
ที่สุดจะแสนร้าวราน

๒๓

๑ สมเอยช่วยพัดสายธาร

พาเอาอังคาร

กระจายความคิดอ่านกว้างไกล

๒๔

๑ ลอยไปโอบเอื้อเพื่อไทย

เกิดคลื่นลูกใหม่

เกิดความคิด กลกล้าทำ

๒๕

๑ ให้กล้าเปลี่ยนแปลงกล้านำ

กล้าสู้ธรรม

เฉกเช่นบรรพบุรุษไทย

๒๖

๑ ขอต้านคุ่มครองป้องภัย

ให้ลูกหลานไทย

ก้าวเดินจำเริญรอยตาม

๒๗

๑ ยามนี้แม้เจ็บแต่ต่างม

ไม่ลูกแต่ลาม

ไม่แรงแต่แข็งพอควร

๒๘

๑ มองมองเหมือนไม่มีขบวน

หากแต่ใคร่ครวญ

ก็พอเห็นคลื่นครืนโครม

๒๙ ๑ แม่ไร้มีโหรีแห่โหม

ขับกล่อมพ่อโถม

แต่มากด้วยกวีลีลา

๓๐ ๑ ภาพที่ปรากฏด้วยตา

แน่นด้วยศรัทธา

แน่นด้วยคุณค่าความจริง

๓๑ ๑ เล็กแต่หัวใจใหญ่ยิ่ง

ซ่อนแอบแนบอิง

ไว้ด้วยพลังอหังการ์

๓๒ ๑ แฉกหน้าของสติปัญญา

ทั้งนั้นที่มา

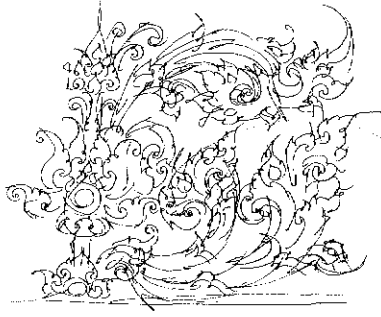
รับท่านอาจารย์ปรีดี

๓๓ ๑ ในน้อยนิดนั้นมากมี

การกำหนดชี้

ภาพวาดประวัติศาสตร์ปางขน

๓๔
๑ ณ จุดนี้เราทุกคน
มีดวงกมล
ที่เหมือนเป็นหนึ่งเดียวกัน

๓๕
๑ วันนี้และอีกกี่วัน
ตราบนานนรีนทร์
ย้ำไว้กลางใจไทยเอย... จั๊ว

วิสา ศัญทัพ

๒๑-๒๓ เมษายน ๒๕๒๙

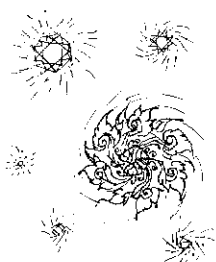
สำหรับอ่านในวาระอัญเชิญอิฐินาตุ ท่านปรีดี พนมยงค์
ไปลอย ณ อ่าวไทย ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๒๙

ท่านมิใช่เสาเอกจะอวดอ้าง

๑ ท่านมิใช่เสาเอกจะอวดอ้าง
แต่คือดินถมสร้างทางให้ย่ำ
แม้น้อยหนึ่งมิเคยจะเอ่ยคำ
ทบทวนความทรงจำแล้วเจ็บนัก

๒ บุญคุณของท่านสูงเทียมฟ้า
คนไทยทั่วหน้าแจ้งประจักษ์
จะบิดเบือนอย่างไรใครก็รัก
ต้องปกป้องพิทักษ์ท่านปรีดี

๓ สร้างชาติบ้านเมืองมากับมือ
แต่แล้วกระไรหรือต้องหลบหนี
ตราบจนดับสิ้นซึ่งชีวิ
ฟองโลก, ประเทศนี้ไม่มีธรรม
ไม่มีแผ่นดินจะกลบหน้า
ประเทศไทยของข้ามน่านข้า

รู้ชาติเห็นเช่นเป็นประจำ
ปีศาจครอบงำตลอดกาล

๕ อัญเชิญวิญญานรัษฎบุรุษ
สดับธรรมพระพุทธพระผู้ผ่าน
สดับเสียงสรรเสริญเจริญทาน
สู่สุขคติสถานสุขารมย์

๕ วันนี้กองประจำการประชาราษฎร์
ลดธงแล้วทั้งชาติ, สะกดข่ม
สงบจิตอธิษฐานมือพนม
สืบทอดเจตนารมณ์ท่านปรีดี
ภูเขาก็จะแยกแผลกเป็นผง
ออกธรรณีก็คงขยับที่
แม่น้ำทุกสายสุดดี
เกียรติภูมิศักดิ์ศรีวีรกรรม

๖ ร้อยใจมาแทนดอกไม้หอม
สวดศพนับกล่อมทุกเช้าค่ำ
เป็นเพลงว่า, ใครหนอผู้ก่อกรรม
สาปให้จงถูกกระทำสนองเทอญ
สาปให้จงถูกกระทำสนองเทอญ...สาธุ ☸

วิสา คัญทัพ

แ ต่ ร ัฐ บ ุ ร ุ ช

๑ เนาในขณะนั้น	นครินทร์
ยังมีดโดยยุคทมิฬ	มุ้งล่อม
กลบอดีตกลบแผ่นดิน	คำสนิท
เป็นปริศนาตั้งป้อม	ปกป้องกัน
๑ หลายคราหลายครั้งหลบ	หลีกหนี
เคื่องคับกองอัครี	รอบข้าง
ก่อร่างซึ่งเสรี-	-ไทยเหล่า
แล้วเสร็จเสร็จกว้าง	กว้างห้วงลิวหาย
๑ ทายเบื้องอาณัติตรั้ง	รัฐบุรุษ
คือแพะรับบาบผู้ด	โผล่หน้า
เพชรตกคลุกถมทรุด	แสงส่อง
ต่างเขตอื่นเข่นอ้า	โอบไล่รัศมี

๑ ปรี	ชาค่าล้ำเชิด	บุชิต
ดี	เด่นโดยความคิด	เด่นอะคร้าว
พนม	รูปเทียนประดิษฐ์	ค่าประดับ
ยงค์	เด่นประดับทั้งตัว	เด่นตัวเหลืองแดง

๑ กำแพงพังผุแล้ว	ลุ่มสลาย
เหลือช่วงอดีตกาลฉาย	เกิดแค้นล้ม
มนุษย์ซึ่งตกกระแสนาย	อริยสัจจ์
เหลือแต่อนุสรณ์แต่้ม	แต่งทั้งทุกสมัย

๑ ในความมืดมั่งครว้า	ไขว่แสง
ที่ทึบท่าเลแฝง	ไฟก้อง
ชีวิตย่อมสละแสง	หวังสุข
ตกต่ำแต่ต้นด้อย-	-ได้แต่ตัวตาม

๑ ไถ่ถามทั้งหมดแมน	มองหา
ย่อมพบย่อมพานสถา-	-นภาพถ้วน
หาสัปบุรุษหนึ่งสา-	-มารถสบ
ทั้งโลกฤหาหลั่น-	-ยากแล้แลเห็น

๑ เป็นแสงในที่สิ้น	แสงสูญ
เป็นสิ่งอันสมบูรณ์	แบบสร้าง
เป็นเสียงซึ่งเพิ่มพูน	สัจตพาย
เป็นสัจธรรมเพื่อล้าง	ลบเงื่อมเงาธรรม

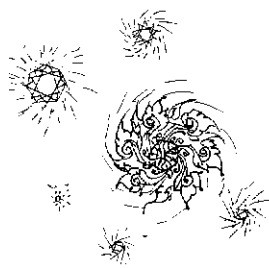
๑ บุญทำกรรมแต่งได้	โดยใคร
กรรมแต่งบุญเต็มไป	ไปด้าน
รัฐบุรุษแห่งรัฐสมัย	เสมือนฝั่ง
รับคลื่นคำด่านค้าน	ใส่ไคล้เคลือบสี

๑ ผู้ ที่คับแคบแท้	ทำหลง ลืมหา
คง บ่ายคงเบนคง	บ่อยครั้ง
ปรี ดีพนมยงค์	ยังอยู่ ยืนเฮย
ดา รดาษความดีตั้ง	แต่เปื่องบรรพกาล บารนี้ ๑

คมทวน คั่นหนู

ห่าสิบปี ศักดิ์ศรี เสรีไทย

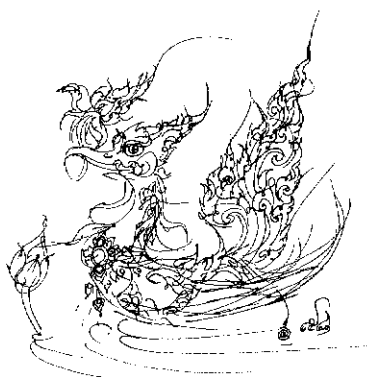
๑ ศรี - ศรีสิทธิพิทยพูน เจิดจรัญเกรียงไกร
 นบน้ำใจผู้กล้า ช่วงเวลาห่าสิบหน้า
 ขนพรั่นน้อมนับถือ เล่าบรรลือเหตุการณ์
 ช่วงที่ผ่านสงคราม ยามที่ไทยไม่อิสระ
 ถูกอักษะ"ยึดครอง เริ่มด้วยต้องเปิดทาง
 เพื่อแผ้ววางอำนาจ ไปบุกรุกชาติอื่น
 เช่นพินเกาะสิงคโปร์ หรือไปโตที่พม่า
 มุ่งหน้าสู่เดลี ตามวิถีไครรบ
 ได้บรรจบสวัสดิกะ" ร่วมแรงกะอิตาลี
 เป็นไตรภาคี"ครองโลก เพื่อกรรโชกสัมพันธมิตร"
 เริ่มแนวคิดบุกไทย ให้เป็นใจเปิดทาง
 และเร่งสร้างสงคราม โดยแะความทำประกาศ
 วิวาทพันธมิตร เร่งบีบขีดฝ่ายไทย
 ให้เอาใจร่วมรบ แผนครมมหาเอเซียบูรพา"
 จัดสัญญาามพันธมิตร ร่วมใจผลิตจักรวรรดิ
 เร่งรัดให้ช่วยเหลือ รวมทั้งก่อการเงิน

จนเพลินพิมพ์ธนบัตรไทย ออกใช้จ่ายมายาก
อีกย้าฝากส่งอาหาร เร่งการสร้างการเสริม
เพิ่มเติมค่ายคูทหาร ยึดโครงการหลายแห่ง
เติมแต่งเป็นศูนย์บัญชาการ สืบสวนการงานไทย
ว่าเป็นใจให้ศัตรู ตามที่สืบรู้หรือไม่
ใครต่อใครต้องคิด เพื่อปลดปลิดอกหนัก
ที่ประจักษ์บนอก ให้ต้องตกไปเสีย
เริ่มไกลเกลี้ยรอบนอก ที่ออกข่าวก้าวหน้า
ประเทศไทยในอังกฤษ คบคิดกับวอชิงตัน
ตั้งมั่นรัฐบาลพลัดถิ่น" พร้อมดินดำเนินการ
มาประสานในประเทศ ซึ่งก่อเหตุสร้างกลุ่ม
นำคนหนุ่มออกไป หากคนเข้าในฐาน
ศูนย์ประสานท่าช้าง" รวมด้านข้างธรรมชาติ
บางโอกาสที่บางปะอิน" จึงเป็นถิ่นเสรีไทย
ไม่เป็นใจให้อักษะ รวมเป็นคณะกว้างใหญ่
มีพลพรรคในประเทศ ทั้งเขตเหนือใต้ตะวันออก
กลุ่มย่อยคืออีสาน ร่วมงานด้านการกำลัง
รอคำสั่งพร้อมรบ สมทบกับกลุ่มนอกประเทศ
เหล่านี้ที่เป็นเหตุ แห่งข้อความเล่าขาน
เป็นตำนานห้าสิบปี ศักดิ์ศรีเสรีไทย...เทอญ นา.

๑ ไครรานไครรุกด้าว	แดนไทย
ไทยรบจนสุดใจ	ขาดดิน
เสียเนื้อเลือดหลังไหล	ยอมสละ สิ้นแฮ
เสียชีพไปเสียสิ้น	ชื่อก้อง เกียรติงาม
	(พระราชนิพนธ์ ร.๖)

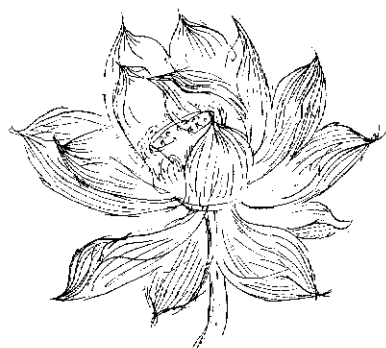
๑ คนไทยใจแกร่งกล้า	อดทน
ทั้งเป็นคนสู้คน	ท้าวถ้วน
ศัตรูใดไฟผจญ	ย่อมรู้
ทัບโถมหลากหลายล้วน	ไทยสู้ ฤาถอย

๑ ทันทิที่ทัพโถม	รายถิ่น ทะเลแะ
รายงานการถูกหมิ่น	ถึงท่าน
ยืนยันกันแผ่นดิน	ถ้วนหน้า
ผองไทยในทุกด้าน	ตายได้ ใ้ถอย

๑ ประชุมด่วน^{๑๑}ทวนคำนำเสนอ
เพียงเสมอหรือแพ้ได้แค่ไหน
ทางชนะละวางอยู่ห่างไกล
ประเทศไทยจ่ายอมหรือพร้อมรบ
หลายจังหวัดขัดขึ้นเป็นกระหน่ำ
ทวยไทยย่ำสู้รบไม่รู้จบ
ทหารสู้ยวนปวงชนพบ
อาวุธครบหรือไม่ไทยสู้ตาย
ฝ่ายศัตรูขู่ฆ่าถ้าไม่หยุด
ย้ายยืนจุดขอผ่านด่านทั้งหลาย
คือโซนนั้นแหล่งแห่งทะวาย
ถ้าไม่ให้ ยึดไทยไว้ในมือ
ท่านนายก^{๑๒}ตกใจเงื่อนไขหลัง
ออกคำสั่ง - อย่าฮึดให้ยึดถือ
ยอมเปิดทางกลางด่านค้านคำลือ
โลกระบือไทยแพ้อย่างแน่นอน
ฝ่ายอักษะตระหนักหลักอำนาจ
ไทยประกาศสงครามตามคำสอน
ต่อประเทศพันธมิตรเพื่อวิตรอน
กำลังกร่อนนำชัยให้ไทยเริง

วอชิงตันยันลอนดอนไม่อ่อนข้อ
 เสนอต่อคนไทยที่ไม่เหลิง
 เป็นกลุ่มไทยเสรีทวีเถลิง
 ด้านต่อเชิงรัฐบาลการสงคราม
 ที่ทำข้างวางแผนเป็นแปลนลับ
 เริ่มกระซิบอัสระแห่งสยาม
 รวบรวมคนแกร่งกล้าพยายาม
 สร้างเสริมนาม เสรีไทย เพื่อไทยมวล
 ประสานงานผ่านทางอย่างยึดมั่น
 เอปี่ชี^{๓๓} จัดสรรไม่หันหวล
 จัดฝึกซ้อมซ้อมพลังที่บังควร
 ทุกทิศล้วนเข้าใจมิตรไมตรี
 ถึงเวลาถ้าพร้อมต้องยอมรับ
 ฟาดินดับไทยสู้ไม่รู้หนี
 ถึงเวลาไทยทำย้าทันที
 ไทยเสรี นอกในร่วมใจจริง
 ไปชักซ้อมพร้อมฝึกทำศึกใหญ่
 ณ แคนไกล แคนดี^{๓๔} ดิถีสึงห์
 กับติดต่อมิตรหนุนจากคุณมิง^{๓๕}
 เพื่อตั้งตั้งเดินเท้าเข้ากรุงไกร
 บ้างถูกจับนับวันรอผันเปลี่ยน
 บ้างวนเวียนตามระยะจังหวะไหน
 บ้างพลาดผิดชีวิตล่องหมดหวังโย
 บ้างออกไปเข้ามาหน้าที้งาน

๑ แผนการไถ่ดิน น้อยคนยลยิน ทั้งสิ้นทั้งปวง
 ร่วมเสียสละ ภาระน่าหวง เพื่อให้ลู่วาง ปวงไทยเสรี
 ทำเนียบท่าช้าง ถือเป็นแหล่งกลาง เสริมสร้างวิถี
 ประสานสัมพันธ์ ยึดมั่นไมตรี กับชาติที่มี ศักดิ์ศรีสำคัญ
 รัฐบาลชาติไทย ก้าวล้ำทำใหญ่ ตามใจผู้ป็น
 ประกาศสงคราม ในยามคับขัน ต่อกลุ่มชาติ "พันธ-มิตร" ไมตรี
 ชาวไทยกลุ่มหนึ่ง ร่วมคิดคำนึง ถึงสิ่งที่ดี
 ลอบประสานกิจ กับมิตรที่มี ทั้งศักดิ์ทั้งศรี เข้าจิตต์เข้าใจ
 หลายครั้งหลายครา คนไทยใจกล้า*๑ บุกป่าออกไป
 เพื่อเชื่อมเพื่อโยง จรรโลงจงใจ ประเทศใกล้ไกล มารวมร่วมมือ
 บางคนฝนฝีก ยุทธการขึ้นศึก** กลศึกล้ำลือ
 เพื่อเตรียมกลับมา ดำดิ่งพสุธา สู่สวนไร่นา แห่งป่าเมืองไทย
 ทุกฝ่ายรอวัน ที่มั่นที่หมาย วางไว้ทั่วไป
 พร้อมจะโจมตี ณ วันปีใด กลุ่มเสรีไทย เล่นงานศัตรู
 บางกลุ่มซุ่มกาย หลากแห่งแหล่งหลาย เกลือกโกสิริบุ
 บางรายส่งข่าว เรื่องราวให้รู้ ใครไปใครอยู่ ณ ท้องที่ใด

๑ เมฆสลัวมัวหมองท้องฟ้า

ภาราเจียบขรึมซึมเศร้า

ใกล้คำล่ำแสงแสดงเงา

เริ่มเข้าเวลารাত্রี

ทุกแหล่งแห่งที่มีแสง

กลับแรงพลังรังสี

ให้มัวมืดฟ้าราตรี

ให้หรีให้น้อยอ้อยตาม

รกรามาไปในถนน

ต้องทนพรางไฟ^๑ในสยาม

เมืองไทยสู่ภัยสงคราม

บางยามบุพผรมใจดี

สัญญาณชนชั้นสนั่นก้อง

ทุกเรือนเพื่อนพ้องน้องพี่

ต่างวิ่งต่างหวั่นขวัญหนี

เร็วรีเร่งรุมหลุมหลบภัย^๒

วัดเลียบบ^๓เรียบราบนาบพื้น

ไฟฟ้ามาพื้นๆไหน

บางกอกน้อย^๔นั้นด่านไฟ

เทเวศร์^๕เกือบไปทั้งแดน

กลางวันแสงแสงแรกเห็น
ไขเหล็กลอยเด่นนับแสน
หล่นลั่วสู่ดินถิ่นแคว้น
ผืนแผ่นดินถิ่นที่ทลาย

บ้านช่องห้องหอก่อตึก
เรือนโรงพันธุ์พฤกษ์ทั้งหลาย
รวยมากยากยิ่งหญิงชาย
เคราะห์หามยามร้ายสิ้นกรรม

กล่นเกลื่อนเรือนร่างต่างละ
โคลนเซละเซลอะขะขย่ำ
สร้อยมือ^{๒๒}คงเหลือเจ้าจำ
ส่อนามนำชื่อคือใคร

ถนนหนทางห่างพาหะ
รถราง^{๒๓}ว่างกะไม่ไหว
ขาดกำลังพลังกล้าฟ้าไฟ
ผู้คนตันไปนอกเมือง

๑ สองปีมีศึก ล้ำลึกลำบาก

ปัญหายุ่งยาก ยุ่งเหยิงมากมี
ผู้คนกล่นเกลื่อน บ้านเรือนย้ายที่
น้ำไฟไม่มี รถราอย่าถาม

คำคืนพรางไฟ มืดไปหัวเมือง
ถนนนองเนื่อง ปราศเรื่อนำขาม
รถเมล์ใช้ถ่าน^๕ วิ่งผ่านบางขาม
บางย่านวิ่งตาม นอกนั้นอย่าเดิน

ผู้คนที่อยู่ ย่อมรู้การะ
ทำงานเป็นกะ จึงกล้าเผชิญ
โรงเรียนหยุดสอน พักผ่อนกันเพลิน
รถไฟที่เดิน^๕ ใช้นั่งหลังคา

ชาวเมืองเบาบาง หหมดทางหลีกหลบ
หรือที่อพยพ ต้องเฝ้าเคหา
เสี่ยงบุญเสี่ยงกรรม หากซ้ำเติมมา
หวอดังทุกครา สู้หลุมหลบภัย

หนุ่มน้อยบางคน อดทนจับจัตต์
ยอมรับชีวิต ละสิ่งสดไส
หลบญาติน้องพี่ สู่ที่ห่างไกล
ไม่แจ้งใครใคร มุ่งหน้าฝ่างาน

บ้างเดินบุกป่า บ้างฝ่าภัยผอง
อันตรายเนื่องนอง ด้วยความกล้าหาญ
หากพลาดถึงตาย สิ้นไกล้ววิญญาณ
ไม่ยอมร้องขาน ทดแทนทุกข์ทน

แหล่งงานหลายแห่ง ต่างแจ้งประกาศ
ว่าประเทศชาติ ตัดขาดทุกคน
พันธงานประจำ ห้ามทำทุกคน
ให้เป็นบุคคล ชาติไม่ต้องการ^{๖๖}

คนหนุ่มเหล่านี้ ชีวีมอบสิ้น
ปราศที่ทำกิน ทุกถิ่นทุกสถาน
ทั้งยังเสี่ยงภัย ห่างไกลจากบ้าน
ญาติมิตรนงคราญ เพื่อ“งาน”สำคัญ

ก่อนการปฏิบัติ เลือกคัดตัวคน
คำถามคำตัน คือปฏิกุญญาณ^{๖๗}
พร้อมสละชีวิต ไม่คิดเลิบบาน
ขอได้ทำงาน ให้ไทยเสรี

เมื่องานเสร็จสิ้น ชีวินยังอยู่
ดินรนต่อสู แต่เพียงศักดิ์ศรี
ไม่มีอภิสิทธิ์ ไม่ติดความดี
บุญคุณไม่มี ทุกสิ่งเลิกรา

บ้านไทยเมืองทอง ผุดผ่องผ่องภัย
อันตรายใดใด ไม่มีนำพา
ไม่แพ้สงคราม^{๙๙} ลงนามไชยา
แม้นั่งเจรจา ยังเสร็จสมหวัง

อาญาสงคราม^{๙๙} มองตามต่างประเทศ
ก็ยังแก้เหตุ จนพ้นคุมขัง
ไม่มีความผิด หรือติดคุกคลั่ง
แม้จนภายหลัง ยิ่งใหญ่จำเริญ

ผู้ก่อการกิจ^{๙๙} สัมฤทธิ์เพื่อชาติ
กลับต้องนิราศ ปราศคำสรรเสริญ
กลับบ้านยังยาก มีขวากทางเดิน
ครอบครัวยากเกิน ทนทุกข์ทรมาน

ตราบจนชนม์วาย เพราะหน่ายสังขาร
คงเหลือวิญญาณ ท่านผู้หาญกล้า
สถิตยู่สูงสุด จุติสัญญา
เหนือทวยหาว่า ที่พรหมประทาน เทอญฯ ๑๙—

อาทิตย์ ธรรมรังสรรค์

๑๑ พฤษภาคม ๒๕๓๙

เกี่ยวกับผู้เขียน : เป็นนามแฝงของนักเรียน ต.ม.ธ.ก. รุ่น ๘ ที่เคยเขียนบทความเรื่องขบวนการ ๑๑ ตุลาคม ให้แก่วารสารของคณะรัฐศาสตร์เล่มแรกๆ และได้รับการตีพิมพ์ ๒ ครั้ง ความสามารถในการแข่งกี้อย่างไม่เคยปรากฏที่ไหนมาก่อน จึงขาดตกบกพร่องในหลายประการ ผู้เขียนมีความปรารถนาดีอย่างยิ่งต่อเสรีไทยเท่านั้น จึงพยายามทำออกมา หวังว่าคงได้รับอภัย

คำอธิบาย (ตามหมายเลข)

๑. อักษะ - กลุ่มอักษะ หมายถึง ๓ ประเทศที่ร่วมสงครามกับฝ่ายสัมพันธมิตร คือ เยอรมัน อิตาลี และญี่ปุ่น

๒. สวัสดิการ - เครื่องหมาย นาซี ของฮิตเลอร์ แห่งเยอรมัน

๓. ไตรภาคี-ความหมายที่หนังสือพิมพ์พูดถึงในเวลานั้น หมายถึง อักษะ (เยอรมัน, ญี่ปุ่น, อิตาลี)

๔. สัมพันธมิตร - หมายถึง คู่สงครามของฝ่ายอักษะ ในที่นี้คือ สหรัฐ อังกฤษ ฝรั่งเศส จีน

๕. มหาเอเชียบูรพา - หมายถึง กลุ่มประเทศที่ญี่ปุ่นรวบรวมให้เข้าข้างฝ่ายตนในทวีปเอเชีย

๖. รัฐบาลพลัดถิ่น - ระบายนั้นประเทศที่ถูกยึดครองหลายประเทศตั้งรัฐบาลพลัดถิ่นในประเทศอื่น เช่น ฝรั่งเศส ไปตั้งในแอฟริกา ดังนั้น กลุ่มคนไทยในสหรัฐและอังกฤษ จึงหาทางจัดตั้งด้วย

๗. ทำข้าง หมายถึง ทำเนียบทำข้าง - ซึ่งเป็นบ้านพักของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ เวลานั้นเป็นหัวหน้าขบวนการเสรีไทยด้วย

๘. บางปะอิน-พระราชวังบางปะอิน ซึ่งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ตามเสด็จสมเด็จพระพันวษาไปถวายอารักขาที่นั่น ซึ่งหลายครั้งทำหน้าที่เป็นศูนย์ของเสรีไทยด้วย

๙. รายงานการถูกจับโจมตีจากจังหวัดที่ถูกโจมตีทางชายทะเล เช่น สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ชุมพร สงขลา ไปยังรัฐบาล ซึ่งมี จอมพล ป.พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี

๑๐. ประชุมด่วน - คณะรัฐมนตรีพิจารณาเรื่องนี้โดย
นายกรัฐมนตรีไม่ได้อยู่ในห้องประชุม และมีฝ่ายญี่ปุ่นรอรับ
คำตอบ ในการประชุมมีผู้คัดค้านหลายท่าน

๑๑. ท่านนายก - จอมพล ป.พิบูลสงคราม ซึ่งมีคำสั่ง
ให้ฝ่ายไทยหยุดยิง เพื่อปล่อยให้ญี่ปุ่นเดินผ่านไทยได้

๑๒. เอบีซี. เป็นคำย่อของฝ่ายพันธมิตร คือ อเมริกา,
บริเตน และจีน (จีน)

๑๓. แคนดี เมืองในซีลอน หรือ โคลอมโบ ซึ่งเป็นศูนย์
ฝึกของฝ่ายอังกฤษและสหรัฐ

๑๔. คุณมิ่ง เมืองใหญ่ตอนใต้ของจีน ซึ่งใช้เป็นฐาน
ติดต่อกับฝ่ายสัมพันธมิตร ในระยะแรกๆ

๑๕. คนไทยใจกล้า - หมายถึง คุณเจ้ากัศ พลาญกูร ซึ่ง
เดินทางด้วยเท้าไปคุณมิ่ง เพื่อติดต่อกับฝ่ายสัมพันธมิตรและ
ถึงแก่กรรมที่นั่น หัวหน้าขบวนการเสรีไทยนำศพมาตั้งไว้ที่
มธก. ระยะหนึ่ง

๑๖. ฝึกยุทธการขั้นลึก - หมายถึง การฝึกเพื่อมาโคตรัม
และมาฝึกพลพรรคในไทยด้วย

๑๗. พรางไฟ - ในระหว่างสงคราม มีการใช้ผ้าสีดำ
หรือน้ำเงินคลุมไฟฟ้าหรือแสงไฟไม่ให้ออกไปภายนอก แม้แต่
รถทุกคันก็มีการพรางไฟ

๑๘. หลุมหลบภัย - ทุกสถานที่ราชการ และทุกบ้าน
เรือนต้องขุดหลุมไว้หลบภัยจากการโจมตีทางอากาศ

๑๙. วัดเลียบ หรือวัดราชนัดราชบุรณะ - ที่ตั้งของบริษัท
ไฟฟ้า ซึ่งมีโรงไฟฟ้าอยู่ที่นั่นจึงถูกโจมตีทางอากาศ

๒๐. บางกอกน้อย - ต้นทางสถานีรถไฟภาคใต้ ถูก
ระเบิดอย่างรุนแรงเพื่อตัดการคมนาคม

๒๑. เทเวศร์ - ถูกโจมตีทางอากาศค่อนข้างหนัก บ้านเรือนเสียหายและผู้คนล้มตายมาก ว่ากันว่าฝ่ายเสรีไทยแจ้งจุดโจมตีพลาด เพราะไม่ใช่จุดยุทธศาสตร์

๒๒. สร้อยข้อมือ - เป็นสร้อยโลหะที่ทางการขอร้องให้ทุกคนมีใส่ไว้ เพราะจะได้ทราบได้เมื่อประสบภัยหรือถึงแก่ชีวิต สร้อยนี้จะจารึกนามของผู้นั้นไว้ด้วย

๒๓. รดราง - บริษัทไฟฟ้าที่วัดเลียบ หรือบริษัทรดรางสยาม เดินรดรางด้วยกำลังไฟฟ้าทั่วกรุง แต่ต้องงดวิ่งเพราะขาดกำลังไฟฟ้าในระหว่างสงคราม

๒๔. รถเมล์ใช้ถ่าน - รถประจำทางที่ไม่มีน้ำมันใช้ ก็ใช้ถ่านหุงต้มเป็นพลังงานติดไว้ตอนท้ายรถ เป็นการแก้ปัญหาระหว่างสงคราม

๒๕. รถไฟที่มีผู้โดยสารนั่งบนหลังคา - เพราะว่ามีรถน้อยมาก ผู้โดยสารมากกว่ามาก ที่นั่งในรถไม่พอ

๒๖. บุคคลที่ชาติไม่ต้องการหรือบุคคลที่ชาติไม่พึงปรารถนา - คือผู้ที่หายจากหน้าที่ราชการ และไปร่วมขบวนการเสรีไทย ที่ทางราชการไม่ทราบ หรือทราบก็ต้องประกาศ

๒๗. ปฏิญญาณ - ทันทิที่จะรับไปร่วมงานต้องยอมรับว่าไม่หวังอะไรตอบแทน แม้แต่เสียชีวิตก็ยอม

๒๘. ไทยไม่แพ้สงคราม - หมายถึงการประกาศสงครามของไทยเป็นโมฆะ

๒๙. อาชญากรสงคราม - จอมพล ป.พิบูลสงคราม และอีกหลายท่าน แต่ได้รับการช่วยเหลือจาก ดร.ปรีดี พนมยงค์ อ้างเหตุผลจนพ้นภาวะต้องโทษ

๓๐. ผู้ก่อการกิจ - คือ หัวหน้าขบวนการเสรีไทย

บุรุษรัตน์สตะมะฉนํ

๑ บังคมประณมน้อม

ประสาสน์ศิลป์ตำรุ

ติติงแต่งเดือนตุ

พระคุณอุ่นเท่าฟ้า

บรมครู

แต่ข้า

ตามแต่้ม

ปากโพยม

๑ กลกานท์ปานประโลม

สดไสสว่างตั้งตะวัน

ลีลาอักขระเรียงกัน

แม่นละม้ายคล้ายโคลก

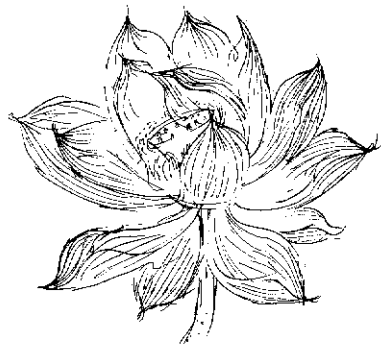
เล่ห์ฉันท

ส่องโลก

ล้ำเสมอ

นมัสผู้ มีคุณ

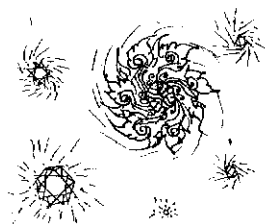

๑ ยี่สิบสี่มิถุนา สองสี่เจ็ดห้า สัญญาชาวไทย
เปลี่ยนแปลงระบอบ ชื่นชอบอธิปไตย กิจการทั่วไป แบ่งในปวงชน
สร้างรัฐธรรมนูญ ไพบูลย์เสรี ทุกที่ทุกหน
ให้มีสภา ทั้งล่างทั้งบน ตัวแทนผู้คน มีกษัตริย์ปกครอง
ตั้งใจรังสฤษดิ์ เศรษฐกิจนำหน้า ประชาทั้งผอง
คิดค่าภาษี ตามที่ใฝ่ปอง รัฐภักดิ์ต้อง คู่ครองเป็นธรรม
ตั้งธนาคารชาติ เสริมศาสตร์เศรษฐกิจ พินิจกระทำ
กรรมการกฤษฎีกา แหล่งกล้าชี้หน้า ภาระประจำ ดีความกฎหมาย
ระบบปกครอง คงต้องมีเกณฑ์ ห้ามเบียดเบียน
กรมต้องมีกอง สำรองโยกย้าย แผนงานง่าย ก่อนได้เป็นกอง
หลักการศึกษา คุณค่าของคน ผลงานผอง
หนึ่งในหลักหก ย้ายกฎหมายปอง นำเข้าทำนอง ครรลองอธิปไตย
ความเป็นภราดร เน้นย้อนตอนเริ่ม ประเดิมข้อไข
คุณธรรมน้องพี่ เมื่อมีที่ใด งานหนักเพียงไร สมใจทันที

๑ ยี่สิบมีนาคมอดมโชค
ต้องโณลกประกาศศาสตร์ศึกษา
มหาวิทยาลัยใหม่ในนครา
ผ่านสภาผู้แทนเป็นแผนพลัง
ปีเจ็ดหกศกนั้นเป็นขั้นต้น
เป็นดอกผลอริปไตยที่ไทยหวัง
มรกก. ก่อจังหวะอย่างระวัง
เริ่มก่อตั้งฐานศึกษาวิชาการ
สอนกฎหมายหลายอย่างต่างแขนง
เศรษฐศาสตร์ดาดแรงสำแดงหาญ
รัฐศาสตร์ปราดเปรี๊ญเรื่องภิบาล
รวมทั้งการสัมพันธ์นั้นไมตรี
การขายคำพาณิชย์สัมฤทธิ์เลข
ถือเป็นเอกบรมบ่มวิถึ
เรียกกันว่าชำนาญการบัญชี
ก็ดูดีคู่กฎหมายทนายศาล

ครบสองปีมีสอบตามกรอบกฎ
กรอบกำหนด ต.ม.ธ.ก.ทั้งข้อเขียน
จึงผ่านขึ้นยี่นนามตามทะเบียน
ของสังเวียนนักศึกษามหา'ลัย

สงครามใหญ่ไพศาลสะท้านฟ้า
ช่วยนำพาหยุดเรียนเจียนสมัย
เปิดอีกครั้งหลังสงครามลูกกลามไป
ชั้นศกใหม่แปดเก้าให้เข้ามา

เต็มสองปีถึงทีที่จะปิด
รวมชีวิตแปดรุ่นหนุนศึกษา
กว่าห้าพันชั้นเรียนเพียรพัฒนา
ทุกชีวกอร์บกิจหลายทิศทาง

พร้อมบัณฑิตผลิตมาหน้าหลังนี้
งานทุกที่ก้าวไปไม่หมองหมาง
ชาวธรรมศาสตร์สามารถรู้อยู่เป็นกลาง
ทำทุกอย่างได้ดีไม่มีเทียม

๑ ปัญหา ต้องฝ่าฟัน ข้อมุกพัน ผันแปรไป
 สัญญาที่ว่าไว้ ต้องแก้ได้ ให้เทียมทัน
 ว่าการ ด้านต่างประเทศ จึงเป็นเขต เหตุแปรผัน
 เจรจา อย่างสามัญ ฉันทหาย คลายกังวล
 แก่การ ศาสกงศุล จนสมดุลย์ หนุนนำผล
 สิทธิขาด ต่างชาติชน ให้หลุดพ้น จนเป็นไท
 สัญญา หล้าไมตรี แก่ให้มี ความสดใส
 เท่าเทียม เทศกับไทย ใครเป็นใคร ในชาวเมือง
 ทางด้าน การพาณิชย์ เคยข้องจิตต์ ติดเนื่องเนื่อง
 แก่ไข ให้เมสื่อง เรื่องค้าขาย คล้ายไกลกัน
 ฐานะ ระหว่างชาติ ที่เคยขาด สมานฉันท์
 ชาติไหน ไม่สำคัญ ขึ้นฐานะ จะเท่าเทียม
 เป็ดงาน ด้านการทูต เพื่อพิสุจน์ วุฒิธรรมนิยม
 ไทยมี ฝีมือเยี่ยม เตรียมเจรจา กล้าทำการ

๑ เพราะมีฤดีมีนั้น	ภูธรพินันนาการ
สร้างสรรค่อนันต์การ	นรชนเจริญไว
จึงพร้อมประกอบกิจ	ตลหิศกระจำงใส
รับภาระใดใด	ก็จะมุ่งผดุงคน
ปกครองจะต้องเสริม	ทะนุเจิมประเดิมผล
นำหน้าประชาชน	มณะหมายกระจายเสียง
ห้องถื่นระบิลแบบ	สหกรณ์แนบประชาเรียง
ผลได้กระจายเคียง	คณะคนวิมลมาน
ผู้แทน ณ แดนไกล	ศิวิไลซ์มีไพศาล
ชี้ช่องประคองงาน	ขณะมุ่งผดุงธรรม
ชาวบ้านจะขานตอบ	ผิจะชอบประกอบกรรม
ทางการประกาศซ้ำ	พลเมืองประเทืองพลาญ
ช่วยเหลือและเกื้อหนุน	สุขะสุนทรีย์สาง
บ้านเมืองเมื่องกลาง	อธิปัตย์พิพัฒนา
หน้าที่สมาชิก	สหมิกฉิวัเข้ามา
รู้หลักสมัครฐา-	นะเหมาะสมอุตมการณ
รับใช้ประชาสำ	จริยธรรมประจำมาน
ทรัพย์สิ่งศฤงคาร	พิเคราะห์อยาغمิมากมาย
การเมืองจะเรืองโรจน์	ผลประโยชน์ป่พึงหมาย
พาณิชย์พินิจกราย	จะมลายสิ้นบุรินทร์ไทย
ทำงานประมาณตน	หิริบนระคนไป
โอตบ่บ่ประทับใจ	นรนั้นนรินตรา

๑ “แปดธันวาคม” ปมทุกข์
 ขอผ่านเขตไทยไปตาม
 หมดทางกลางดึกนึกหวาด
 ยิ่งสู้ก็หน้าจาบลย์
 ยินยอมทนใจให้ผ่าน
 ให้ร่วมพันธะระวิง
 กลุ่มหนึ่งพึงป้องผองเพื่อน
 หารือลับลับจับไว
 วางแผนตั้งรัฐพลัดถิ่น
 ส่งคนต่อติดสนิทการ
 ฝึกคนพลพรรคสมัครสู้
 ต่อต้านศัตรูอยู่ยง
 คนไทยเมืองนอกบอกข่าว
 มักดีพี่น้องผองคณา
 วอชิงตันลอนดอนก่อนเพื่อน
 ประสานที่มาปรากฏ

ศึกรุก“แปดสี่”ที่สยาม
 ย่างกุ้งมุ่งลามโซนน
 ชายหาดดาตาอาสัญ
 คำสั่งมาล้นหยุดยั้ง
 ไม่นานนั่งนุ่งยั้งชิง
 ความจริงยึดครองผองไทย
 ทนทานสะเทือนไม่ไหว
 ยินยอมพร้อมใจต้านทาน
 ต้องตื่นจังหวะทุกสถาน
 ประสานพันธมิตรคิดตรง
 กอปรกู้ทะเลประสงค
 เพื่อคงผองไทย - ไชยา
 ตั้งเป้าประสานสรรสา-
 ศึกษาฝึกฝนทนอด
 ย้าเตือนเสริมพลังทั้งหมด
 ข้าวสด “รู้” ไทยใหญ่เมือง

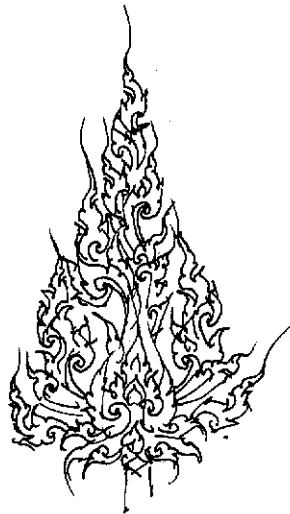
ศูนย์กลางวางแผนแปลนลับ
 ทุกรฐานชาญคณณะประเทือง
 เจริญพาหิมี่แผน
 เหนือไต้ตกออกบอไป
 "สิบห้าสิงหา" มาถึง
 สงครามเลิกละประโคม
 เพราะงานประสานผ่านมา
 ศักดิ์ศรีเสรีไทยไม่กลัว
 ไทยชาติซัดไสไม่แพ้
 อังกฤษผิดจากอเมริกัน
 เจริญต่อรองมองหลัก
 เห็นพ้องช่องชนะกระทำ
 เอกราชของไทยไม่เปลี่ยน
 คิดอ่านการปรับนับไว

ทั้งรับส่งคนปนเรื่อง
 ปลดเปลื้องยึดครองผองไทย
 ติดต่อก่อนแปลนไหน
 เร็วไวพรั่งพรั่งจุ่ม
 ตะลึง - สว่างอย่างไสม
 "แดนโดม" เครียดคลายสลายตัว
 ประชาเข้าใจไปทั่ว
 เกลือกกล้าทำงานผานกัน
 แม้แต่สหรัฐจัดสรร
 ยืนยันผลผลิตปฏิบัติการ
 ประจักษ์เชิงชูปอุปถัมภ์
 กลุ่มนำที่ดี - เสรีไทย!
 เพราะเพียรแน่วแน่แก้ไข
 ผู้ใดจัดสรรบันดาล!

๑ ผู้เกิดมาสามารถฉลาดนัก
แจ่มประจักษ์การะทุกสมัย
นับแต่น้อยค่อยพบกระบะใบ
จนเติบโตใหญ่ศึกษาหาช่องทาง
วิชาการผ่านมาน่าประเสริฐ
เป็นปอเกิดมานะช่วยสะสาง
ทุกถิ่นงานผ่านจังหวัดไม่ละวาง
แต่ละอย่างสำเร็จสมอุดมการณ์
ให้ชาติไทยไพศาลตระการเกิด
ช่วยชูเชิดฐานะทุกสถาน
ปลดปัญหาค้างอยู่ตั้งนาน
ส่งประสานทุกหน่วยให้ช่วยกัน

ทั่วผืนแผ่นดินไทยใครเหยียบย่ำ
รวมกันทำต่อต้านประสาณสรพ์
รักษาสีทรีอิสระกล้าประจัญ
คนสำคัญคือผู้นำกระทำกร!
เสียงชีวิตคิดไปไม่หวั่นหวาด
หมายมุ่งมาดชาติไทยให้ไพศาล
เสมอปากตราไหลในจักรวาล
ทุกหมู่บ้านเมืองใหญ่ไม่ต่างกัน
มั่นล้าบากยากแค้นอยู่แดนอื่น
มั่นขมขื่นชีวาแทบอาสัญ
ยังไต่ตรองผ่องปัญญาสารพัน
ตราบวิญญานท่านล่องลึบทพิพย์วิมานฯ

- ๑ ดร. ไฉนโลกล้วน มากมาย
 ปรีดี มีที่เทียมกราย ยากแท้
 พนม มือเคราฟไม่คลาย ท่านผู้ นี้นา
 ยงค์ ยกองค์เลิศแล้ นอกนั้น มิเทียม
- ๑ ท่าน คึดสร้างสรรพสิ่ง สารพัน
 ผู้ แก่ปัญหามหันต์ หลุดพ้น
 ประศาสน์ สิ่งสรรพสรรพ เสริมวิท ยาแอ
 การ ก่อประโยชน์ล้ำ เลิศล้ำ เลอสยาม
- ๑ รุธ ที่นำคำย่า ความจริง
 รัฐ แดนดินถิ่นประวิง รักษ์ไว้
 บุรุษ รัตนครองสัตย์ยิ่ง ชีวาทม์
 อาวุโส อ่าไอไซริ หนึ่งแม่น แดนไทยฯ ☺

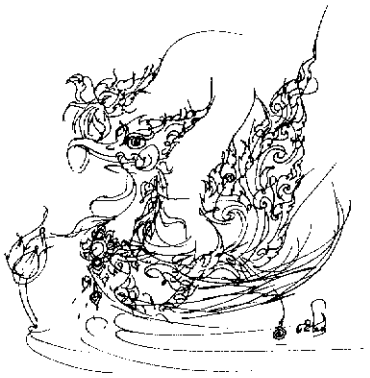
ภาสกร มหุดิฤกษ์

๑๑ พฤษภาคม ๒๕๓๙

ภาสกร มหุดิฤกษ์ : นามนี้ปรากฏครั้งแรกในหนังสือพิมพ์ เสี่ยงไทย บางขุนพรหม ซึ่งมีคุณสุริย์ ทองวานิช เป็นบรรณาธิการ ประมาณ พ.ศ.๒๕๔๑-๒๕๔๒ ทราบว่าเป็นนักเรียน ต.ม.อ.ก. คนหนึ่งด้วย

ท่านผู้นั้นคือใคร คนไทยต้องไม่ลืม...

- ๑) บนฝั่งเจ้าพระยา-มหานทีที่สยามประเทศตั้ง ริมฝั่งหนึ่งนั้น
อาคารอันเป็นสง่าแก่มังดังตั้งตระหง่าน ขนานทองธาร-ดูเด่น
ชาวประชาได้เห็น เป็นแหล่งประศาสน์ประสิทธิ์วิทยาการ
นับเนิ่นนานกว่า หกสิบปี .. ที่นี้ - ม.ธ. (ก.)
สถาบันตลาดวิชาแห่งแรก ให้ความแตกฉาน สถานก่อวิชาการ
ราษฎรทั่วหน้า ข้าราชการ ชาวบ้านจากไร่นา เรือกสวน
ถิ่นทะเล แหวน ครบถ้วนมหาเปรี๊ญจากวัดวาอาราม
ผู้คนพยายามก้าวหน้า ไชวค้ำหาความรู้คู่ตน
เพื่อผจญชีวิต พร้อมความคิดใช้วิทยาการ ผสมผสาน
นำความก้าวไปข้างหน้าของประชาชน บนแผ่นดินไทย
ได้ห่างไกล พ้นความทุกข์ทอนธกาลมานานนับปี...

ให้มี สิทธิเสรีที่เทียบเท่าของเหล่าปวงชน
คนยากจน-คนเขานา-คนฐานะต่ำต้อย ได้ค่อยมองเห็นความเป็นจริง
เพราะแหล่งนี้มีทุกสิ่ง ทุกสรรพวิชา ให้ศึกษาอย่างอิสระเสรี
ช่วงสามปีสี่ปี หรือที่มากกว่า ได้ฝึกคว้าหาไปใช้แก้ไข
ปัญหาที่ถูกเบียดบังหวังกำไรด้วยใจต่ำช้า-ให้มาคงคืน
อภิสิทธิ์ที่เคยลิดรอนค่อยหย่อนคลอนคลาย เพราะได้วิทยาเป็นอาวุธ
ได้เกิดได้ผุด ก้าวรุดขึ้นผงาดประกาศแกร่งกล้ามวลประชายากจน
ให้หลุดพ้นวงเวียนด้วยเพียรพยายามแก้ความเหลื่อมล้ำให้เทียมทัน
ไม่ว่ายากจนหรือคนมั่งมี ได้มี วันเสมอภาคภราดร...

๑๒ รวมความคิดปลดอิทธิพลจากคนเหนือคน บนพื้นฐาน
ให้อธิปไตยแก่ประชาชน กระจายไป สู่คนไทยในสยาม
เร่งศึกษาทุกทุกทางจากกลางประเทศ นานาเขตคาม
นำมาวิเคราะห์ วิจัย เมื่อปรับตามอธิปไตยของไทยเรา
เป็นรัฐใหม่ได้ก่อวิวัฒน์อธิปไตย อยู่ในมือผู้คน จากแดนไกลไกลทั่วประเทศ
ภายใต้กรอบขอบเขต หลัก ๖ ประการการบริหารบ้านเมือง
โดยเฉพาะปัญหาเศรษฐกิจ ที่ติดตามมาอย่างต่อเนื่อง
ภาษีคือเรื่องที่ชาวบ้าน ชาวไร่ ชาวนา ต้องหามาชำระประจำ
มิหนำซ้ำ ภาระหนี้สินทำให้ที่ดิน ต้องหมดสิ้นเพราะล้นลมคน
ระบบคนเหนือคน-เจ้าขุนมูลนาย ควรสลายตัว
การเงินการคลัง แม้กระทั่งธนาคารชาติ เป็นมาตรฐานให้คิด
เศรษฐกิจฝ่ายซ้าย-ผู้ต้นคิดต้องถูกถอดถอน ก่อนจะสายเกินการ
มาถึงทุกวันนี้ ผ่านมากกว่า ๖๐ ปี เป็นที่ยินยอม...และน้อมนิยม

- ๑๖ ศาลกงสุล สิทธิสภาพนอกอาณาเขต เหตุแห่งความขึ้นชม
สัญญามิตรไมตรีและการพาณิชย์ เอกสิทธิคนต่างชาติ
เอกราชทางศาลยุติธรรม นำเข้าคนในบังคับต่างชาติ
หนองอาจเหนือคนไทยเจ้าของแผ่นดิน เหมือนประเทศสันธิปัตย์
ใครคิดก่อกำจัดแก้ไข ให้ไทยเป็นไทในสิทธิสภาพเหล่านี้
น่าจะมี ควรจะมี บุระสตรีผู้ยิ่งใหญ่ในสยามกระทำการ
เป็นเพียงคำกล่าวขาน ไม่มีผู้ใดหาญกล้า ทำทลายคลื่นลม
ปวงคนไทยขึ้นชม คนผู้ทำการเจรจา จนได้มาซึ่งสิทธิเทียมเท่า...
เขาผู้นั้นคือใคร ถ้าไม่ใช่ ดร.ปรีดี พนมยงค์

- ๕ การปกครองท้องถิ่น ที่มีมาอย่างยืนยง ยังคงปราศจากระบบปกครอง ส่วนกลาง อยู่ห่างจากท้องถิ่น รวมสิ้นถึงส่วนภูมิภาค เป็นหลักหรือต้นรากของระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ที่ให้ท้องถิ่นดูแลปกครองบริหาร ตามแบบเทศบาลขึ้นมา เพื่อปวงประชาเลือกตั้งหาคนปกครอง เพื่อความสุขของทุกคน จังหวัดและอำเภอก็มีผลจากการบริหารส่วนภูมิภาค เป็นส่วนสาขาแยกต่างหากจากส่วนกลาง ทบวงกระทรวงกรม กับ มีกอง แผนก แยกย้ายกระจายกิจกรรม เป็นระบบหนุนนำตรวจสอบของประชาธิปไตยให้ไทยเดิน จนจำเริญก้าวหน้ามากกว่าหกสิบปี...ที่มหาไทย

- ๕
๑ ยามศัตรูจูโจมโหมศึกประชิด ทั้งทิศใต้และตะวันออก
แล้วจึงบอกขอทางผ่าน ยังด่านแดนอื่น
ยังความขมขื่นแก่ชาวชนทั่วไป เพราะไทยถูกยึดครอง
ความคิดรวมมิตรปกป้อง จำเป็นต้องก่อกองกำลัง
เริ่มสะสมพลตั้งรัฐบาลพลัดถิ่น เป็นหน่วยใต้ดิน ถิ่นเสรีไทย
กอร์ปข่าวจากเมืองไกล อังกฤษ อเมริกาจัดกลุ่มห้ารัฐบาลกลาง
พันธมิตรเห็นทางสว่าง ที่ทราบว่ “รู้” คือใครในประเทศ
ผลสำเร็จเกิดจากเหตุ ตั้งใจมั่นอย่างไม่พริ่นพริ้ง ให้ถึงไทยเสรี
กับไม่ให้มี อาชญากรรมสงคราม พลอยตามกังวล
ทั่วโลกยินยล จากผลงานดี ของเสรีไทย

๑ คนผู้นำประชาธิปไตย มาให้แก่ปวงชนคนทั้งชาติ
 คนผู้สามารถสร้างระบบคลัง รัฐสภา มหาดไทย
 คนผู้กล้าเจรจา กับนานาชาติ แก้สัญญา สิทธิต่างชาติให้ปราศสิ้นไป
 คนผู้เสี่ยงภัย รวมกลุ่มคน หลบพ้นชดยสงคราม
 ท่านผู้นั้นพลัดพรากจากแดนเกิด-ท่านผู้นั้นถูกจับเชิด ว่าผิดมหันต์
 ท่านผู้นั้น ญาติพี่น้องต้องร่ำไห้สุดจาบลิย-ท่านผู้นั้นถึงอาสัญ ณ ต่างแดน
 ท่านผู้นั้น คือใคร คนไทยต้องไม่ลืม... ๑๒

พันธุ์ระพี

จากหนังสือ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๔๐

เกี่ยวกับผู้เขียน : ต.ม.อ.ก. รุ่น ๘ จบเตรียมฯ เมื่อปี ๒๕๔๐ งานเขียนชิ้นแรกปรากฏใน ธรรมจักร
 รายปักษ์ ซึ่ง อาารย์ อัมสมบัติ เป็น บก. เมื่อปี ๒๕๔๒

ทุกคนเขาแตกพร้อยด้วยรอยปริ

๑ ทุกคนเขาแตกพร้อยด้วยรอยปริ

คนจะพันตำหนิมีอาจหา

นี่คือสังขธรรม ธรรมตา

กาลเวลาพิสูจน์มนุษย์ทุกคน

ทำนปรีดี พนมยงค์ ยิ่งยงนัก

คำตำหนิกระหน่ำหนักอยู่หลายหน

แต่ยิ่งติยิ่งสะอาดปราศมัวมล

สารุชนยิ่งแจ่มกระจ่างใจ ๑๗

นเรศ นโรปรกรณ์

จากหนังสือ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๓๐

อาลัยอาจารย์ปรีดี

๑ คือวิญญานเสรี
คือดาวที่ดำรง

๒ คือเทียนที่ล้าร้าง
คือเกียรติที่กำจกร

๓ คือแสงธรรมที่นำมาย
คือผู้ประศาสน์คำ

๔ คือผู้พลิกประวัติศาสตร์
คือเสรีที่รองเรือง

ชื่อ “ปรีดี พนมยงค์”
อยู่คู่ฟ้าสถาวร

แต่สองทางไว้สุนทร
แหล่จารใจผู้ไฝธรรม

คือความหมายที่เลิศล้ำ
“ธรรมศาสตร์และการเมือง”

ประชากราษฎรให้โลกเลื่อง
ระยับอยู่คู่ฟ้าดิน

๑ อาลัยท่านอำลา
แต่เจตนาจินต์	จากประชาทั่วธานีนทร์
จักสืบร่วมเป็นพลัง
๑ คือหรีดและมาลัย
สายใยมิหยุดยั้ง	จากดวงใจชนรุ่นหลัง
แต่ยังอยู่อย่างยืนยง
๑ แม่โคมจักผองาด
ชื่อ “ปรีดี พนมยงค์”	ธรรมศาสตร์จักดำรง
ประทับไว้ในใจชน

เดินชัน

๔ พฤษภาคม ๒๕๒๖

การวะ “ท่านปรีดี พนมยงค์”

๑ ใครคือแสงศรัทธาแห่งฟ้าสาง
ใครชูธรรมนำทางการสร้างสรรค์
ใครคงค่า...เสมอค่าดวงดาววัน
ใครยังฝัน แม้ถูกฝังร่างพังภินท์

๑ นาม “ท่าน ปรีดี พนมยงค์”
ยังคงอยู่มีรูสึ้น
เป็นตำนานหนักแน่นแห่งแผ่นดิน
เป็นผาหินแห่งศักดิ์ศรีเรีชน

๑ ท่านก่อกาย...เพื่อความหมายจักก่อเกิด
ท่านดับกาย..ชื่อพราয়เพริศทุกแห่งหน
ท่านต่อสู้คู่ค่าประชาชน
ยืนหยัดบนสัจจะอธิปไตย

๑ คารวะ “ท่านปรีดี พนมยงค์”
ตราบร่างลับ ดับลงอสงไขย
มีสิ้นเสียงก้องกู่อยู่ทั่วไทย
รัฐบุรุษยิ่งใหญ่...ท่านไม่ตาย
รัฐบุรุษยิ่งใหญ่...ท่านไม่ตาย ๑—

ประกาย ปรัชญา
๑๙ มิถุนายน ๒๕๒๖

เพื่อนำชาติด้วยสมอง
และสองแขน

๑๑. เพื่อนำชาติด้วยสมองและสองแขน
 พื่อสร้างแคว้นธรรมศาสตร์ประกาศศรี
 พื่อของข้านามระบือชื่อปรีดี
 แต่คนดีเมืองไทยไม่ต้องการ
๑๒. “เขียนเล่มขาว” หรี่แสงดับพอลับแล้ว
 สะอื้นแล้วสลดสิ้นหัวถิ่นฐาน
 จักสืบทอดปณิธานานและนาน
 ลูกโคมขานพื่อคือธรรมคำแดนโคม

พรรคแสงธรรม
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เป็นคนดีที่ไทยไม่ต้องการ

๑ ดาวดวงหนึ่งวูบหายไปปลายฟ้า
ไกลแผ่นดินมารดาเคยอาศัย
เป็นรัฐบุรุษโลกยังตรึงซึ่งแก้ไข
เป็นคนดีที่ไทยไม่ต้องการ
นักการเมืองใจซื่อมือสะอาด
นักวิชาการสามารถและอาจหาญ
สุภาพบุรุษชั่วชีวิตสถิตมาน
นามของท่าน-ปรีดี พนมยงค์

"วิ" ไทยรัฐ

๑๔ พฤษภาคม ๒๕๒๖

ไอ้ประชาธิปไตยใครเริ่มก่อ

๑ ไอ้ประชาธิปไตยใครเริ่มก่อ
ไอ้ใครหนอกู้สยามยามคับขัน
เอกราชศาลไทยใครป้องกัน
ท่านผู้นั้นคือ “ปรีดี” ผู้มีคุณ

นักเรียนไทยในฝรั่งเศส

ร ัฐ บ ร ุ ช จั ก ตี น มา

๑ พ่อเอยพ่อปรีดี
เพรียกหาทั่วธานี

นามพ่อนี้มีสืบ
เป็นหลักธรรมประจำใจ

๑ ก่อการอภิวัฒน์
ประชาธิปไตย

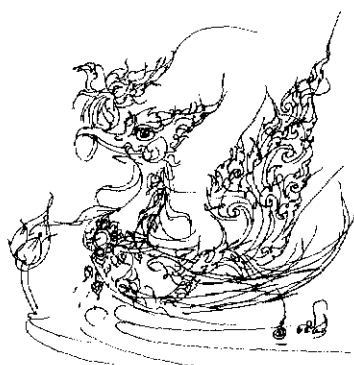
นำอำนาจสู่ชาวไทย
จึงก่อเกิดเป็นตัวตน

๑ ประศาสน์นามธรรมศาสตร์
รับใช้ประชาชน

และการเมืองเลื่องสกล
เชิดชูธรรมพิชิตพาล

๑ พัทธกะเอกราช
เสรีไทยใจหาญ

กอบกู้ชาติไว้ทันกาล
ถึงลูกหลานก็จดจำ

๑ บุญคุณพ่อเทียมฟ้า กล่าวพรรณาสิเก็นคำ
โอ้ไทยโยเสียบง่า นะนี้หรือที่ชื่อไท

๑ อธรรมญาจำเมือง สติเฟื่องจิตบอดไส
กตัญญูอยู่หนใด ชัดซึ้งใจให้ครุ่นคิด

๑ โคมแดนดินถิ่นธรรม เกอะน้อมนำพ่อสภิตย์
ชีวิตต่อชีวิต จักสืบทอดอุดมการณ์

๑ น้ำลดตอก็ผุด ไบบัวสุดปิดข้างสาร
เมื่อธรรมะชนะมาร รัฐบาลจักคืนมา ๑๒๒

ชาวธรรมศาสตร์ในฝรั่งเศส

พ.ศ. ๒๕๒๔

ฝากร่างไว้ในชาติไทยนิรันดร์นิจ

๑๑ ณ ปลายฟ้า

มุงหน้าจากมหานครใหญ่
ธงธรรมนำหน้าเป็นหลักชัย
เทอดไททวยราษฎร์เป็นฉากชัด

๑๒ ทูณอิฐธาตุท่านไว้เหนือดวงใจ

ส่องแสงธรรมนำชัยแจ่มจรัส
บุปผาชาติหลากสีมณีทัด
กระจายกระจัดรับขวัญท่านปรีดี

๑๓ จากแดนโดมโดดเด่นตระหง่านฟ้า

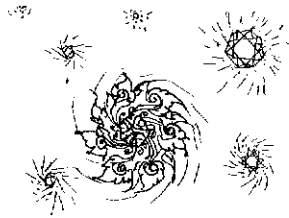
เป็นสายธาราแห่งศรัทธาส่งราศรี
ลอยละล่องแล่นไปในวารี
สู่ท้องชลธีกระแสนธรรม

๔ แล้วน้อมจิตคารวะอัฐิธาตุ
กล่าวประกาศสัจจะวจีที่ตีมืดดำ
แล้วมอบท่านกับสายธารอันลึกล้ำ
กระแสน้ำจักพัดอัฐิกลับแผ่นดิน

๕ ผากระ้างไว้ในชาติไทยนิรันดร์นิจ
เป็นพืชพันธุ์ความคิดในสายสินธุ์
ตั้งธารธรรมประชาธิปไตยให้ยลยิน
หล่อเลี้ยงชนทุกถิ่นแผ่นดินไทย

๖ แม่นไรมไหรี่ปี่กลอง
แต่เสียงร่ำร้องคุณธรรมยังแจ่มใส
สายลมจึงพัดพาท่านไป
แนบประทับดวงใจตลอดกาล

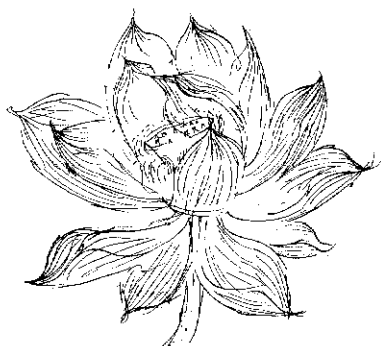

- ๔๗ ๑ สืบตำนานสร้างสังคมให้สมค่า
 ๔๘ สานศรัทธากว้างไกลแผ่ไพศาล
 ๕๑ ทอดความคิดเพื่อราษฎร์เจตนาการณ์
 ๕๒ พร้อมขับขานเพลงมหาประชาชัย
- ๖๖ ๑ ถึงวันนี้ที่สิบเอ็ดพฤษภา
 ๗๘ ทุกเง้าฟ้าประกาศคำกล่าวขานไช
 ๘๕ นาม “ปรีดี” จักอยู่คงคู่ไทย
 เป็นสัญญาณสร้างสิ่งใหม่ในใจคน ๑๐๐

๘๖ อ่าง บัณฑาส
 ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๒๙ บนเรือดำรงราชานุภาพ
 ๘๘ ๑๒-๑๓ พฤษภาคม ๒๕๒๙ พระนคร กรุงเทพฯ

พ่อก่อร่างสร้างฐานระบอบใหม่

- ๑ พ่อก่อร่างสร้างฐานระบอบใหม่
เป็นประชาธิปไตยที่ไผ่หา
เชิดชูถิ่นบรรจบทบปากฟ้า
เกิดคำมวลประชานานตราบนาน
- ๑ คราสยามถูกหยามและเหยียบย่ำ
พ่อก้าวนำเสรีไทยอันไพศาล
ปกป้องบิดุภูมิอย่างชายชาญ
เป็นตำนานจารึกไว้ในแผ่นดิน
- ๑ มือทั้งสองประคองสร้างธรรมศาสตร์
ยืนองอาจเคียงคู่กระแสนิรันดร์
ธรรมศาสตร์ประกาศธรรมให้คนยิน
เป็นหลักธรรมค้ำถิ่นแผ่นดินไทย

๑ ไ้อคนตีประเทศนี้กลับร้างสิ้น
แม้แผ่นดินกลบหน้าหามีไม่
แต่วันนี้ลูกโตมจะร่วมใจ
รับพ่อกลับแผ่นดินไทยแผ่นดินโตม

๑ พ่อภูชาติแต่เียพ่อไกลชาติ
บ้านเมืองนี้วิปลาสหรือเณ
แม่นแผ่นดินสิ้นคนซึ่งเข้าใจ
ลูกโตมไซรัจะขอรับพ่อกลับเอง ๑๐๐

จากหนังสือ วัน "ปริดี พนมยงค์"

๑๑ พฤษภาคม ๒๕๓๐

ผลการประชุมคณะรัฐมนตรี

เรื่อง การเสนอชื่อศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ เป็นบุคคลสำคัญ
บรรจุไว้ในปฏิทินของยูเนสโก

คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบตามที่กระทรวงศึกษาธิการ และทบวงมหาวิทยาลัยเสนอ ในการเสนอชื่อ ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ ไปยังองค์การยูเนสโก เพื่อขอให้องค์การยูเนสโกบรรจุชื่อไว้ในปฏิทินการเฉลิมฉลองบุคคลสำคัญและเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ (Anniversaries of great personalities and historic events) เนื่องในโอกาสครบรอบ ๑๐๐ ปี แห่งชาตกาล และให้ความเห็นชอบโครงการเฉลิมฉลอง ๑๐๐ ปี รัฐบุรุษอาวุโส ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ทั้งนี้ เนื่องจากในวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๔๓ จะเป็นวาระครบรอบชาตกาล ๑๐๐ ปี ของศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ อดีตผู้ประศาสน์การมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง ผู้ซึ่งประกอบคุณงามความดีอันก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนและประเทศชาติ และมีบทบาทสำคัญในการพัฒนา ส่งเสริมและปลูกฝังจิตสำนึกในด้านการศึกษา สันติภาพ ตลอดจนประชาธิปไตย แก่ชาวไทยและชาวโลก และเป็นผู้ที่ได้สร้างคุณูปการอย่างใหญ่หลวงแก่ประเทศชาติ และราษฎรไทย โดยได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต กล้าหาญ เสียสละ ในตำแหน่งผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน รัฐบุรุษอาวุโส นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการคลัง และเลขาธิการคนแรกของสภาผู้แทนราษฎรสยาม อันจะเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชนของชาติที่จะทำนุบำรุงบ้านเมืองต่อไป

ประชุมเมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๔๐

คำสั่งนายกรัฐมนตรี

ที่ ๓๖๑/๒๕๔๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดงานฉลอง ๑๐๐ ปี รัฐบุรุษอาวุโส
ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์

.....

ตามที่ในวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๔๓ จะเป็นวาระครบรอบ ๑๐๐ ปี
ชาตกาลของศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ รัฐบุรุษอาวุโส ซึ่งเป็นผู้ที่มี
คุณูปการอย่างใหญ่หลวงแก่ประเทศชาติและราษฎรไทย เพื่อให้การจัดงานฉลอง
ในวาระดังกล่าวดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุซึ่งวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นาย
กรัฐมนตรีจึงแต่งตั้งบุคคลรายนามต่อไปนี้เป็นกรรมการจัดงานฉลอง ๑๐๐ ปี
รัฐบุรุษอาวุโส ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ คือ

คณะกรรมการที่ปรึกษา

๑. พระธรรมโกศาจารย์ (ปัญญานันทภิกขุ)	๑๒. นายประเวศ วะสี
๒. พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต)	๑๓. นายพนัส สิมะเสถียร
๓. ประธานรัฐสภา	๑๔. นายมารุต บุณนาถ
๔. ประธานศาลฎีกา	๑๕. นายระพี สาคริก
๕. ท่านผู้หญิงพูนศุข พนมยงค์	๑๖. นายสถาพร กวิตานนท์
๖. นายกนต์ธีร์ ศุภมงคล	๑๗. นายสุธี สิงห์เสน่ห์
๗. นายฉัตรทิพย์ นาถสุภา	๑๘. นายเสน่ห์ จามริก
๘. นายชวน หลีกภัย	๑๙. นายเสม พริ้งพวงแก้ว
๙. ม.ร.ว.เทพ เทวกุล	๒๐. นายเสริมศักดิ์ การุณ
๑๐. นายนิคม จันทรวิทุร	๒๑. นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์
๑๑. นายประมวล สภาวสุ	๒๒. นายอุทัย พิมพ์ใจชน

คณะกรรมการอำนวยการ

๑. นายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	รองประธานกรรมการ
๓. รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย	รองประธานกรรมการ
๔. นายกสภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	รองประธานกรรมการ
๕. ประธานมูลนิธิเสรียรโกเศศและนาคะประทีป	รองประธานกรรมการ
๖. ประธานชมรม ต.ม.ว.ก.สัมพันธ์	รองประธานกรรมการ
๗. ผู้แทนสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	กรรมการ
๘. ผู้แทนสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
๙. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
๑๐. ผู้แทนกระทรวงต่างประเทศ	กรรมการ
๑๑. ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๑๒. ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
๑๓. ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ	กรรมการ
๑๔. ผู้แทนกรมธนารักษ์	กรรมการ
๑๕. ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑๖. ผู้แทนการสื่อสารแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑๗. ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้แทน	กรรมการ
๑๘. ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยาหรือผู้แทน	กรรมการ
๑๙. ผู้แทนสำนักกฎหมายราชมนตรี	กรรมการ

๒๐.	ผู้แทนสำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย	กรรมการ
๒๑.	ผู้แทนมูลนิธิปริทัศน์ พนมยงค์	กรรมการ
๒๒.	ผู้แทนมูลนิธิอาจารย์ป๋วย อึ๊งภากรณ์	กรรมการ
๒๓.	ผู้แทนมูลนิธิโกลด์ คิมทอง	กรรมการ
๒๔.	ผู้แทนมูลนิธิชูวิทย์ โอวาทวงษ์	กรรมการ
๒๕.	ผู้แทนมูลนิธิดวงประทีป	กรรมการ
๒๖.	ผู้แทนมูลนิธิเด็ก	กรรมการ
๒๗.	ผู้แทนมูลนิธิอาสาสมัครเพื่อสังคม	กรรมการ
๒๘.	ผู้แทนมูลนิธิสื่อสร้างสรรค์	กรรมการ
๒๙.	ผู้แทนมูลนิธิบูรณะชนบท	กรรมการ
๓๐.	ผู้แทนสถาบันสันติประชาธรรม	กรรมการ
๓๑.	ผู้แทนสมาคมธรรมศาสตร์ในพระบรมราชูปถัมภ์	กรรมการ
๓๒.	ผู้แทนสมาคมสิทธิเสรีภาพแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๓๓.	ผู้แทนสมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย	กรรมการ
๓๔.	ผู้แทนคณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย	กรรมการ
๓๕.	ผู้แทนองค์กรเครือข่ายเดือนตุลา	กรรมการ
๓๖.	ผู้แทนสมัชชาคนจน	กรรมการ
๓๗.	เลขาธิการสหพันธ์นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๓๘.	นายกองค์กรนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	กรรมการ
๓๙.	ประธานสภานักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	กรรมการ
๔๐.	นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ	กรรมการ
๔๑.	นายจาตุรนต์ ฉายแสง	กรรมการ
๔๒.	นายปรีชา สุวรรณทัต	กรรมการ

๔๓. นายพินิจ จารุสมบัติ	กรรมการ
๔๔. นายพีรพันธุ์ พาลุสุข	กรรมการ
๔๕. นายโกศลีน พลกุล	กรรมการ
๔๖. นายสมคิด สืบตระกูล	กรรมการ
๔๗. นายอดิสร เพ็ญเกษ	กรรมการ
๔๘. นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ	กรรมการ
๔๙. นายอารีเพ็ญ อุตรสินธุ์	กรรมการ
๕๐. อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	กรรมการและเลขานุการ
๕๑. นายพนม เอี่ยมประยูร	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๕๒. นายพิภพ ธงไชย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการดำเนินงาน

๑. นายกสภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ประธานกรรมการ
ดำเนินงานภาครัฐ
๒. ประธานมูลนิธิเสรีयरโกเศศ และนาคะประทีป	ประธานกรรมการ
ดำเนินงานภาคเอกชน
๓. อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	กรรมการ
๔. ประธานชมรม ต.ม.ธ.ก. สัมพันธ์	กรรมการ
๕. นางสาวิตรี สุวรรณสถิตย์	กรรมการ
๖. ประธานอนุกรรมการฝ่ายศึกษาและประมวลผลงาน
ของ ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์	กรรมการ
๗. ประธานอนุกรรมการฝ่ายดำเนินการเสนอชื่อ
ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ ต่อองค์การศึกษา
วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ	กรรมการ
๘. ประธานอนุกรรมการฝ่ายจัดทำของที่ระลึก
ดวงตราไปรษณียากรและเหรียญกษาปณ์	กรรมการ
๙. ประธานอนุกรรมการฝ่ายวิชาการ	กรรมการ
๑๐. ประธานอนุกรรมการฝ่ายการเงินและจัดหาทุน	กรรมการ
๑๑. ประธานอนุกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์	กรรมการ
๑๒. ประธานอนุกรรมการฝ่ายศิลปวัฒนธรรม	กรรมการ

๑๓. ประธานอนุกรรมการฝ่ายนิทรรศการ	กรรมการ
๑๔. ประธานอนุกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือที่ระลึก	กรรมการ
๑๕. ประธานอนุกรรมการฝ่ายจัดทำสื่อเผยแพร่เกียรติคุณ รัฐบุรุษอาวุโส ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ สำหรับเด็กและเยาวชน	กรรมการ
๑๖. ประธานอนุกรรมการฝ่ายพิธีกรรมทางศาสนา	กรรมการ
๑๗. ประธานอนุกรรมการฝ่ายจัดประกวดภาพยนตร์ รางวัลพระเจ้าช้างเผือก	กรรมการ
๑๘. ประธานอนุกรรมการฝ่ายรางวัลปรีดี พนมยงค์ สำหรับบุคคลผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านประชาธิปไตย และสันติภาพ	กรรมการ
๑๙. ประธานอนุกรรมการฝ่ายดำเนินงาน โครงการอนุสรณสถาน ๑๐๐ ปี รัฐบุรุษอาวุโส ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์	กรรมการ
๒๐. ประธานอนุกรรมการฝ่ายดำเนินงาน โครงการอนุสรณสถาน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	กรรมการ
๒๑. ประธานอนุกรรมการฝ่ายดำเนินงานโครงการ สำนักวิชาการธรรมศาสตร์และการเมือง	กรรมการ
๒๒. ประธานอนุกรรมการฝ่ายดำเนินงานโครงการ ความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์	กรรมการ
๒๓. ประธานอนุกรรมการฝ่ายประสานงาน	กรรมการ
๒๔. นางจุลีพร เกษโกวิท	กรรมการ
๒๕. นางดุชนี บุญทัศน์กุล	กรรมการ

๒๖. นายประณีต ภูมิถาวร	กรรมการ
๒๗. นายวิษณุ วรรณุญ	กรรมการ
๒๘. นางวาณี สายประดิษฐ์	กรรมการ
๒๙. นายสันต์ หัตถิรัตน์	กรรมการ
๓๐. นายสุรพล นิติไกรพจน์	กรรมการ
๓๑. นายแหวง ไตจิราการ	กรรมการ
๓๒. นายพนม เอี่ยมประยูร	กรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการดำเนินงาน ภาครัฐ
๓๓. นายพิภพ ธงไชย	กรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการดำเนินงาน ภาคเอกชน
๓๔. นางสาววรรณิ์ สำราญเวทย์	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ คณะกรรมการดำเนินงาน ภาครัฐ
๓๕. นายกมล กมลตระกูล	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ คณะกรรมการดำเนินงาน ภาคเอกชน

คณะอนุกรรมการดำเนินงาน

๑. อนุกรรมการฝ่ายศึกษา วิจัยและประมวลผลงานของ
ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์
ผู้อำนวยการสถาบันปรีดี พนมยงค์	ประธานอนุกรรมการ
๒. อนุกรรมการฝ่ายดำเนินการเสนอชื่อ
ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์
ต่อองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์
และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ
นายวิเชียร วัฒนคุณ	ประธานอนุกรรมการ
๓. อนุกรรมการฝ่ายจัดทำของที่ระลึก
ดวงตราไปรษณียากรและเหรียญกษาปณ์
อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ประธานอนุกรรมการ
๔. อนุกรรมการฝ่ายวิชาการ
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ประธานอนุกรรมการ
๕. อนุกรรมการฝ่ายการเงินและจัดหาทุน
นางสาววารี หะวานนท์	ประธานอนุกรรมการ
๖. อนุกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์
นายมานิจ สุขสมจิตร	ประธานอนุกรรมการ

๗. อนุกรรมการฝ่ายศิลปวัฒนธรรม	
นายศักดิ์ชัย บำรุงพงศ์	ประธานอนุกรรมการ
๘. อนุกรรมการฝ่ายนิทรรศการ	
นายชาญวิทย์ เกษตรศิริ	ประธานอนุกรรมการ
๙. อนุกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือที่ระลึก	
นายสัมพันธ์ พึ่งประดิษฐ์	ประธานอนุกรรมการ
๑๐. อนุกรรมการฝ่ายจัดทำสื่อเผยแพร่เกียรติคุณ
รัฐบุรุษอาวุโส ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์
สำหรับเด็กและเยาวชน	
ผู้แทนมูลนิธิเด็ก	ประธานอนุกรรมการ
๑๑. ประธานอนุกรรมการฝ่ายพิธีกรรมทางศาสนา	
นายสันติสุข โสภณศิริ	ประธานอนุกรรมการ
๑๒. ประธานอนุกรรมการฝ่ายจัดการประกวดภาพยนตร์
รางวัลพระเจ้าช้างเผือก	
นายโตม สุวงศ์	ประธานอนุกรรมการ
๑๓. ประธานอนุกรรมการฝ่ายรางวัลปรีดี พนมยงค์
สำหรับบุคคลผู้มีผลงานดีเด่น
ทางด้านประชาธิปไตย และสันติภาพ	
นายเสม พริ้งพวงแก้ว	ประธานอนุกรรมการ
๑๔. อนุกรรมการฝ่ายดำเนินงาน
โครงการอนุสรณสถาน ๑๐๐ ปี
รัฐบุรุษอาวุโส ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์	
นายพิภพ ธงไชย	ประธานอนุกรรมการ

๑๕. อนุกรรมการฝ่ายดำเนินงานโครงการอนุสรณสถาน

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

นายสุภัทร สุคนธวัช

ประธานอนุกรรมการ

๑๖. อนุกรรมการฝ่ายดำเนินงาน

โครงการสำนักวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง

นายกิตติศักดิ์ ปกรติ

ประธานอนุกรรมการ

๑๗. อนุกรรมการฝ่ายดำเนินงาน

โครงการความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์

นายสุริชัย หวันแก้ว

ประธานอนุกรรมการ

๑๘. อนุกรรมการฝ่ายประสานงาน

นายพนม เขี่ยมประยูร

ประธานอนุกรรมการ

ให้คณะกรรมการที่ตั้งขึ้นนี้ มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานตลอด ๑๐๐ ปี
รัฐบุรุษอาวุโส ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ ให้เป็นไปโดยเรียบร้อย และในการนี้ให้
มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพิ่มเติมเพื่อดำเนินการใดๆได้ตามที่เห็นสมควร

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๔๐

(ลงนาม) พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ

ในโลกล้วนสัจธรรมเป็นอมตะ
แต่อาจจะนานนักหนาจึงปรากฏ
เมื่อคนไทยเข้าใจว่าใครคัด
ความจริงอันงามจึงทศทวิ
เมื่อความดีทุกอย่างยังคงอยู่
ประชาชนย่อมรู้ว่าที่นี่
“มหาวิทยาลัย” จักต้องมี
เมื่อนั้นท่านปรีดีจะกลับมา

เงินชัน

๒๐ มิถุนายน ๒๕๒๗

จัดพิมพ์เนื่องในโอกาสครบรอบ ๑๐๐ ปี
ชาตกาลนายปรีดี พนมยงค์ รัฐบุรุษอาวุโส
(๑๑ พฤษภาคม พ.ศ.๒๔๔๓-๒๕๔๓)

ISBN 974-7962-97-7

9 789747 962970

ราคา ๑๐๕ บาท